

PARKPLAN

TROSA KOMMUN

Antagen av Teknik- och servicenämnden 2013-05-08

**Parkplan Trosa har tagits fram under 2011-2012.
Den har utarbetats av:**

Kultur-, fritids och teknikkontoret, Trosa kommun

Claes-Urban Boström, förvaltningschef

Fredrik Östergren, gatu- och parkingenjör

Grontmij landskapsarkitekter

Johanna Dehlin, landskapsarkitekt

Anna Lebisich, landskapsarkitekt

Johanna Rydberg, landskapsarkitekt

Referensgrupp, Trosa kommun

Mats Gustafsson, samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson, planchef

Filip Henley, stadsarkitekt

Elin Jansson Van Dooren, kommunekolog

INNEHÅLL

DEL 1

1	Parkplan Trosa	
1.1	Introduktion	8
1.2	Varför en parkplan?	8
1.3	Vad ingår i parkplanen?	9
1.4	Upplägg	9
1.5	Planeringsunderlag	10
1.6	Arbetsmetod	11
2	Det gröna i Trosa Kommun	
2.1	Hur ser det ut idag?	14
2.2	Vilka är de stora idéerna?	15
3	Det gröna i Trosa	
3.1	Hur ser det ut idag?	19
3.2	Vad är visionen?	23
4	Det gröna i Vagnhärad	
4.1	Hur ser det ut idag?	27
4.2	Vad är visionen?	31
5	Det gröna i Västerljung	
5.1	Hur ser det ut idag?	35
5.2	Vad är visionen?	39
6	Skötsel	
6.1	Hur sköter vi våra parker?	43

DEL 2

7	Åtgärdsförslag för Trosa	47
8	Åtgärdsförslag för Vagnhärad	85
9	Åtgärdsförslag för Västerljung	109

DEL 1

Näktergalslunden, Trosa

Multisportanläggning, Västerljung

Skolparken, Trosa

Ödesbyområdet, Vagnhärad

1 PARKPLAN TROSA

1.1 INTRODUKTION

1.2 VARFÖR EN PARKPLAN?

1.3 VAD INGÅR I PARKPLANEN?

1.4 UPPLÄGG

1.5 PLANERINGSUNDERLAG

1.6 ARBETSMETOD

1.1 INTRODUKTION

Parker och naturområden kan förhöja livskvaliteten i vår närmiljö. De gröna rummen ger plats för såväl promenader, ro och avkoppling som för idrottsutövning och lek. De utgör viktiga mötesplatser för stadens invånare och besökare samtidigt som de är viktiga för den biologiska mångfalden.

En stad lever, den utvecklas och förändras kontinuerligt och nya krav på stadens rum uppstår. En attraktiv stad måste kunna anpassas efter sin tid samtidigt som historien värdesätts och bevaras.

För att säkerställa en god parktillgång samt optimera värden såsom mötesplatser, lek, vattenkontakt med mera samt för att kartlägga investeringsåtgärder i stadens park- och naturmark har Trosa kommun arbetat fram en parkplan. Syftet är att skapa en samsyn om vad som är väsentligt för stadens parkmark och hur den ska hanteras.

Parkplanen ska fungera som ett instrument för att bevara, utveckla och skapa attraktiva och välskötta parker och grönytor för boende och besökare. I parkplanen beskrivs Trosas, Vagnhärads och Västerljungs befintliga grönstruktur, dess historia, karaktärer, värden och andra viktiga förutsättningar. Här formuleras mål för framtida utveckling och skötselprioriteringar.

Med översiktsplanen 2010 som utgångspunkt ska parkplanen ligga till grund för att nå följande mål:

- Bevara, förstärka och utveckla orternas karaktärer
- Bevara och förbättra tillgängligheten till Trosaån, havet och kulturmiljön
- Bevara och utveckla attraktiva och trygga mötesplatser, platser för lek och sport samt grönstråk
- Utveckla turismen och förlänga turistsäsongen
- Skapa attraktiva entréer
- Arbeta för ett mer hållbart samhälle

1.2 VARFÖR EN PARKPLAN?

Syftet med parkplanen är att:

- Vara grund för kommunalpolitiska prioriteringar.
- Kartlägga tillgången och kvaliteten på befintlig parkmark.
- Säkra, stärka och utveckla de kvaliteter som finns samt skapa nya värden.
- Kartlägga vilka brister som finns.
- Kartlägga behov av investeringsåtgärder och skötselinsatser för att utveckla och bevara attraktiva och välskötta parker och grönytor för stadens boende och besökare.
- Vara underlag för det årliga budgetarbetet gällande investering och skötsel.
- Vara underlag för hanteringen av parkmark vid kommunens fysiska planering.

1.3 VAD INGÅR I PARKPLANEN?

Parkplanen för Trosa kommun innefattar tätorterna Trosa, Vagnhärad och Västerljung.

Parkplanen omfattar kommunal parkmark och gröna ytor på gatumark, det vill säga de ytor som ingår i kommunens skötsel. I planen ingår däremot inte fastighetsmark, skolgårdar, kyrkogårdar och idrottsplatser.

Parkplanens planeringshorisont är cirka tio år. Beskrivningarna av och åtgärdsförslagen för enskilda platser i del 2 uppdateras efter varje genomförd åtgärd.

1.4 UPPLÄGG

Planen är uppdelad i två delar:

Del 1 beskriver grönstrukturens karaktär, värden, tillgång, nåbarhet, historik och förutsättningar. Förslag till åtgärder och prioriteringar för framtida skötsel och utveckling av orternas parker och grönytor introduceras.

Del 2 beskriver Trosas, Vagnhärad och Västerljungs parker och grönytor – plats för plats – med mål och åtgärdsförslag för framtida utveckling.

1.5 PLANERINGS- UNDERLAG

I utarbetandet av parkplanen har nedanstående dokument utgjort underlag.

Översiktsplan 2010

Enligt Trosas översiktsplan ska kommunen 2020 fortsätta att vara en småstadsideal, alltmer integrerad i en storskalig regional struktur, med fortsatt god tillgång på och tillgänglighet till naturliga rekreationsytor både inom och utanför tätorterna. Kommunen skall växa i sådan takt att dess karaktär bibehålls och varje ords särprägel kan tillvaratas. Översiktsplanen styr en stor del av kommunens framtida bostadsbyggande till Vagnhärad mot bakgrund av marktillgång samt ortens goda förutsättningar till attraktivt boende och goda möjligheter till pendling med regional kollektivtrafik.

Översiktsplanen lyfter särskilt fram Trosaåns dalgång och Trosa stad som kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Trosaåns dalgång är ett av länets mest fornlämningsrika odlingslandskap.

I Trosas översiktsplan 2010 pekas fyra områden i Vagnhärad och tio områden i Trosa ut som "prioriterad grönstruktur". Avsikten med dessa tätortsnära grönområden är att värna ytor för rekreation, för biologisk mångfald och för sammanhängande naturområden och -stråk. Områdena benämnda prioriterad grönstruktur är just prioriterade och exploateringar eller utnyttjande som går emot syftet med dessa måste motiveras väl.

Mötesplatser för människor i alla åldrar och målpunkter för rekreation i parker och grönområden ska vidareutvecklas och tillgängligheten till Trosaån ska stärkas.

Den största befolkningsgruppen som flyttar in i kommunen idag är barnfamiljer. Särskild uppmärksamhet ska enligt översiktsplanen riktas på barns och ungdomars miljöer.

Ökad trygghet i parker och grönområden är också viktigt enligt översiktsplanen.

I Trosa finns ett behov av att förlänga besökssäsongen. Trosa hamnområde beskrivs som särskilt viktigt att vidareutveckla för en bibehållen turism. Det finns också intentioner att göra åpromenaden från Trosa stadskärna till Trosa kvarn komplett och än mer attraktiv.

Då Vagnhärad har järnvägen och närheten till motorvägen och Trosa har närheten till den sörmländska skärgården och båtarnas farleder är det viktigt att kommunens entréer är tilltalande både vägledes och sjöledes.

Kust- och strandplan 2011

Trosas Kust- och strandplan ger riktlinjer för kommunens arbete vad gäller strandskydd i tätorten, utbredning av vass, muddring och upplag av muddermassor samt tillgängligheten till stränderna.

Vad gäller urbana strandzoner är kommunens ställningstagande att Trosa och Vagnhärad ska kunna utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt inom strandskyddat område. Vid eventuella nybyggnader invid stränder ska tillgänglighet för allmänheten säkerställas. Strandskydd ska även fortsättningsvis gälla för naturområden.

Frågan om vassens utbredning i Stadsfjärdarna är ständigt återkommande. Kommunen skriver att Tureholmsviken inte ska tillåtas växa igen. Däremot ska vassen tillåtas växa utmed Tureholmsvikens sydvästra sida utom inom planlagda områden för båthamnar där vassröjning kan ske. Området kring Näktergalslundens utsiktsbrygga skall hållas fritt från vass för att säkerställa utblickar över vattnet. Vassen skall dock inte klippas i området närmast Näktergalslundens.

Utmed Kustvägen skall vassen klippas regelbundet. Området mellan Snötippen och Långnäsudd ska på sikt bindas samman i ett gångstråk där 'Svassa-i-vassen' kombineras med öppna utblickar över östra Stadsfjärden. De kanaler och båtplatser som finns kan även i framtiden underhållsmuddras.

Vad gäller muddring föreslås ett upplag för muddermassor i Tureholmsvikens inre del. De kanaler som finns idag utmed den Västra Stadsfjärden förstärks och säkerställs inför framtiden. Området söder om Kustvägen invid varvsområdet klassificeras som strategiskt område för framtida marina verksamheter.

Tillgängligheten till strandzonerna är generellt god men möjlighet att förbättra ytterligare finns enligt kust- och strandplanen. Kommunen ska utveckla gångstråket utmed Askögatan från Snötippen. Stråket utmed Sjölundavägen ska utvecklas till ett mer sjönära promenadstråk och kommunens målsättning är att skapa ett heltäckande promenadstråk från hamnen till Trosa kvarn.

1.6 ARBETSMETOD

Området kring Husby kvarn i Vagnhärad ska stärkas och utvecklas och kommunen ska tillsammans med andra intressenter säkerställa och utveckla naturstigen mellan Alby bro och Häradsgården.

Trosa driftentreprenad 2008

Trosa driftentreprenad är en kartläggning av kommunens parkmark och har legat till grund för upphandling av kommunens driftentreprenad. Kartmaterialet har legat till grund för kartorna i parkplanen.

Trafikstrategi 2008

Trosas trafikstrategi har utgjort en referens i arbetet med parkplanen.

Gång- och cykelstrategi

Kommunens arbete med att knyta ihop gång- och cykelvägar pågår och preciseras i gång- och cykelstrategin. Strategin har utgjort en checklista i arbetet med parkplanen.

Parker och friytor på parkmark samt gröna ytor på gatu- mark har inventerats. Behov av förändring, utveckling och förnyelse har kartlagts.

Samtliga framtagna planeringsunderlag har analyserats (se sid 9-10).

Ekologiska, kulturella och sociala värden har kartlagts och analyserats utifrån riktlinjer i Trosas översiktsplan 2010. Värden och tillgångsanalyser har vägts samman med övriga förutsättningar.

Åtgärdsförslag har tagits fram för 38 platser.

Investerings- och underhållsåtgärder har sammanställts och prioriterats.

Tekniska kontoret har inventerat ytor inom kommunen som har potential att utvecklas och förbättras. Finparker, lekplatser, grönområden och gatumiljöer har ingått i inventeringen och urvalet har baserats på Trosa kommuns egna erfarenheter samt på synpunkter från politiker, invånare, intresseföreningar, besökare och kommunens årsentreprenör.

Inventeringen resulterade i att samtliga platser ritades in och numrerades på en karta över respektive ort. Kartorna har sedan legat till grund för framtagandet av parkplanen. Planen har diskuterats och förankrats inom Samhällsbyggnadskontoret och ekologienheten på Trosa kommun.

Skolparken, Trosa

Ravinen, Vagnhärad

Park i Västerljung

Trosaån, Vagnhärad

2 DET GRÖNA I TROSA KOMMUN

2.1 HUR SER DET UT IDAG?

2.2 VILKA ÄR DE STORA IDÉERNA?

2.1 HUR SER DET UT IDAG?

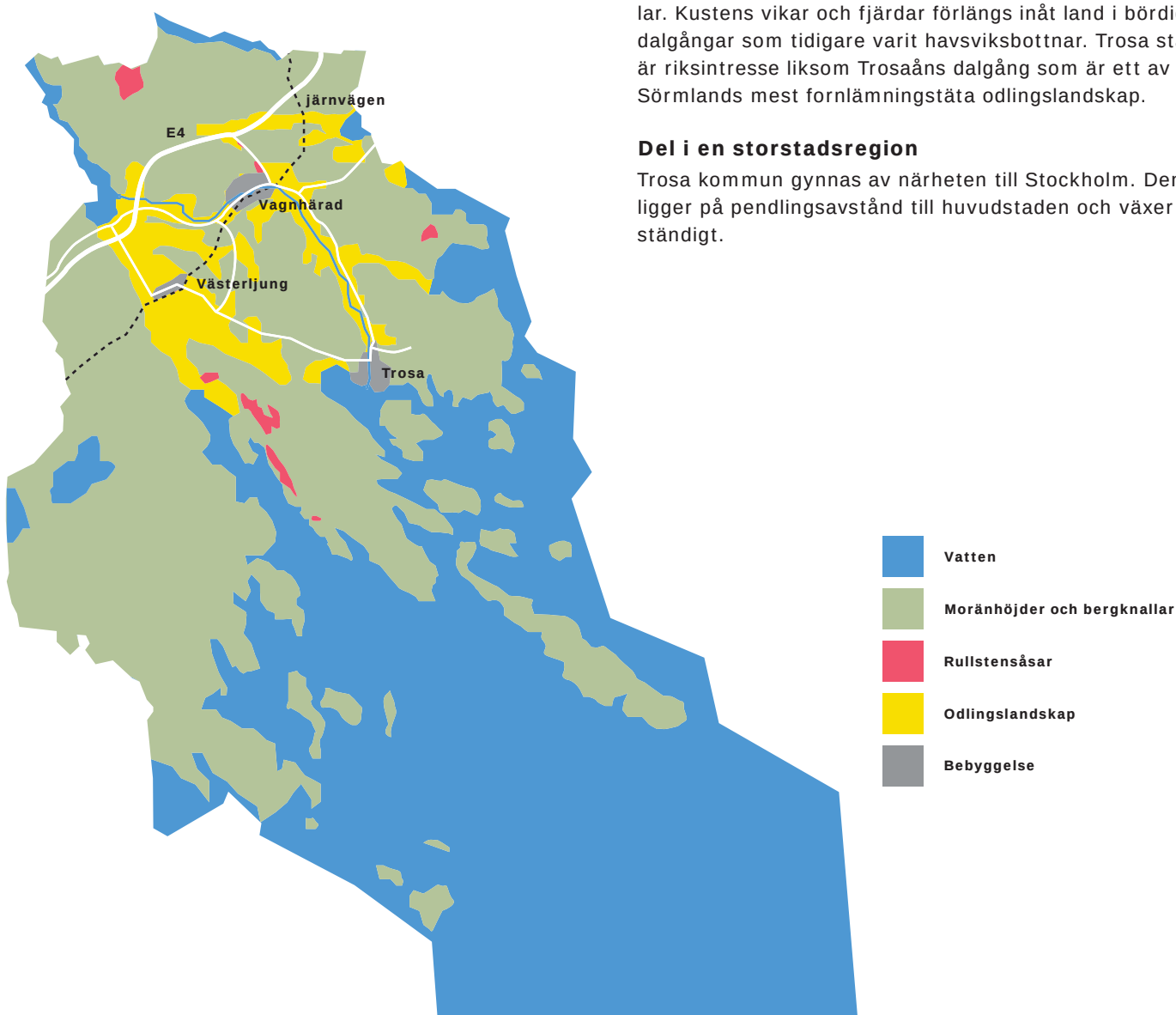
I Trosa kommuns översiktsplan beskrivs kommunens varumärke och styrkor som attraktivitet, småskalighet, goda förbindelser och närhet till en mångsidig natur.

Landskapet

Trosatrakten ligger på urbergsgrund i vilken ett flertal mindre kalklinser ger upphov till en kalkgynnad flora. Det sörmländska kustlandet är mycket omväxlande med öppna slätter, moränhöjder, rullstensåsar och bergknallar. Kustens vikar och fjärdar förlängs inåt land i bördiga dalgångar som tidigare varit havsviksbottnar. Trosa stad är riksintresse liksom Trosaåns dalgång som är ett av Sörmlands mest fornlämningstäta odlingslandskap.

Del i en storstadsregion

Trosa kommun gynnas av närheten till Stockholm. Den ligger på pendlingsavstånd till huvudstaden och växer ständigt.

Landskapskaraktärer Trosa kommun

2.2 VILKA ÄR DE STORA IDÉERNA?

VÄRNA ORTERNAS KARAKTÄRER

Denna målsättning syftar till att lyfta fram det unika med varje ort, såsom trästadsbebyggelsen i Trosa och det bostadsnära natur- och kulturlandskapet i Vagnhärad och Västerljung. Även de olika orternas landskapskaraktärer är viktiga att bevara och förstärka.

ÖKAD TILLGÄNGLIGHET TILL TROSAÅN, HAVET OCH KULTURMILJÖN

Kontakten med Trosaån och havet kan förbättras genom att öka tillgängligheten och ytterligare förstärka attraktiviteten längs ån samt genom att utveckla en strandpromenad längs stadsfjärden.

Ett gång- och cykelstråk längs ån mellan Trosa och Vagnhärad knyter ihop orterna och ökar tillgängligheten till såväl ån som kulturlandskapet.

Om planerna på Ostlänken realiserar kan ett gång- och cykelstråk på dagens järnvägsbank på sikt knyta ihop Vagnhärad och Västerljung och på så sätt öka tillgängligheten till kulturlandskapet.

ATTRAKTIVA OCH TRYGGA MÖTESPLATSER

Att bevara och utveckla attraktiva och trygga mötesplatser är viktigt för att parker och naturområden inom och utanför tätorterna ska uppskattas och utnyttjas av kommunens invånare och besökare. Platser kan behöva kompletteras för att attrahera fler målgrupper och på så sätt skapa förutsättningar för människor att mötas.

Trosa kommun har en stor tillgång på aktörer som är lokalt engagerade. Det finns bland annat en aktiv trädgårdsförening, konstnärer, hantverkare, grupper med historiskt intresse, ungdomsgrupper med mera. I våra parker kan vi i dialog med dessa grupper skapa platser där dessa grupper kan få ta plats och utvecklas.

UTVECKLA TURISMEN OCH FÖRLÄNGA TURIST-SÄSONGEN

Trosa är ett populärt besöksmål med sin historiska trästad och Trosaån. Att bevara dessa befintliga värden är viktigt och kan åstadkommas genom långsiktiga och hållbara lösningar och material. Genom att omsorgsfullt komplettera det historiska lagret med moderna, starka, kontrastfulla och medvetna inslag, permanenta eller temporära, investerar Trosa i framtidens historia vilket kan bidra till en fortsatt hög turism. En utveckling av

nya målpunkter längs Trosaån kan vara en sådan satsning.

För att förlänga turistsäsongen är det också viktigt att utveckla idéer för hela året.

Vagnhärad har möjlighet att utvecklas som besöksmål med fokus på aktivitet. Förutsättningarna är goda för att utöva friluftsliv och uppleva ortens historia, natur och kultur.

ATTRAKTIVA ENTRÉER

En attraktiv och välkomnande entré som förstärker upplevelsen vid ankomst till orterna kan bidra till att stärka orternas identiteter och är viktigt för såväl boende som besökare.

MILJÖ OCH FRAMTID

Ett långsiktigt och hållbart tänkande i alla lägen är viktigt för en utvecklingskommun som Trosa. I detta hänseende är arbetet med att utveckla gång- och cykelvägnätet viktigt. Vid nybyggnationer är det viktigt att arbeta med lokal dagvattenhantering och att tänka långsiktigt och säkra orternas framtida grönstruktur, trädbestånd mm.

Vid arbetet med kommunens parkmark är det också viktigt att tänka på miljön vid val av material. Hållbara material gör att utrustning håller längre samtidigt som det ger lägre underhållskostnader. Vid ersättning och investering är det viktigt att tänka på att välja växter och träd som kan säkra framtida bestånd och värna orternas specifika karaktärer.

Trosa hamn

Gröna parken

Västra hamnplan

Skolberget

Östra Långgatan

3 DET GRÖNA I TROSA

3.1 HUR SER DET UT IDAG?

3.2 VAD ÄR VISIONEN?

Trosaån

Vällingbylekplatsen

Stora torget

Kvarnen

Skolparken

3.1 HUR SER DET UT IDAG?

Till Trosas identitet och styrkor hör bland annat stadskärnan med trädadsbebyggelsen. Stadskärnan är av riksintresse för kulturmiljön och en varsam hantering av dessa miljöer vid tillägg och upprustningar är av stor vikt för Trosas framtida attraktivitet. Bra exempel på väl utförda upprustningar och nybyggnationer är Östra Långgatan, Skolparken med sina modernt utformade planteringar och kvarteret Fiskpigan som har en kreativ, robust och nyskapande utformning, inspirerad av den befintliga träbebyggelsen. Dessa tillägg samspelar med den historiska stadskärnan och bidrar positivt till helheten.

Bebyggelsen i Trosa har vuxit upp kring Trosaån. Ån löper som ett centralt band genom samhället och stadens båda sidor förbinds av flera broar, både gång- och körbroar. Åpromenaden är en viktig turistattraktion idag. Samtidigt finns potential att utveckla och tydliggöra promenaden ytterligare och stärka kopplingen norrut till Trosa kvarn.

Närheten till vattnet är en stor tillgång för Trosas invånare och besökare. Utblickar och en tydlig kontakt med havet saknas dock och detta skulle kunna utvecklas, framför allt vid hamnen. Det växer också mycket vass i Trosas havsnära områden. Strategier för hur man tar hand om denna finns i kommunens kust- och strandplan. Havet skulle kunna kopplas tydligare till staden för en ökad upplevelse av Trosa som en kuststad.

Flera välanlagda finparker finns i Trosas centrala delar. Dessa har särskilda krav på skötsel. Lekplatserna finns väl fördelade över staden och ett arbete med att förbättra de befintliga lekplatserna pågår. Behovet av lekplatser ska även tillgodoses i nybyggnadsområden.

Odlingslandskapet men även den småskaliga industrin präglar entréerna in mot Trosa. Entréerna upplevs som otydliga och skulle kunna utvecklas för att ankomsten till staden ska bli tydligare, lättare och trevligare.

Tillgången och tillgängligheten till bostadsnära natur och större strövområden är god i Trosa. Trosas grönstruktur består bland annat av parker och bostadsnära grönområden men även av Trosa våtmark och vattenområden som Trosaån och Stadsfjärdarna. Grönstrukturen kan beskrivas som är insprängda i bebyggelsen med ett band av naturmark och vatten runt hela orten – havet i söder, Hunga strövområde i norr och väster och Tomtaklinskogen i öster.

I översiktsplanen redovisas Trosa stads prioriterade grönstruktur. Följande tätortsnära grönområden pekas ut som viktiga att bevara. De flesta av dessa områden behandlas inte specifikt i parkplanen.

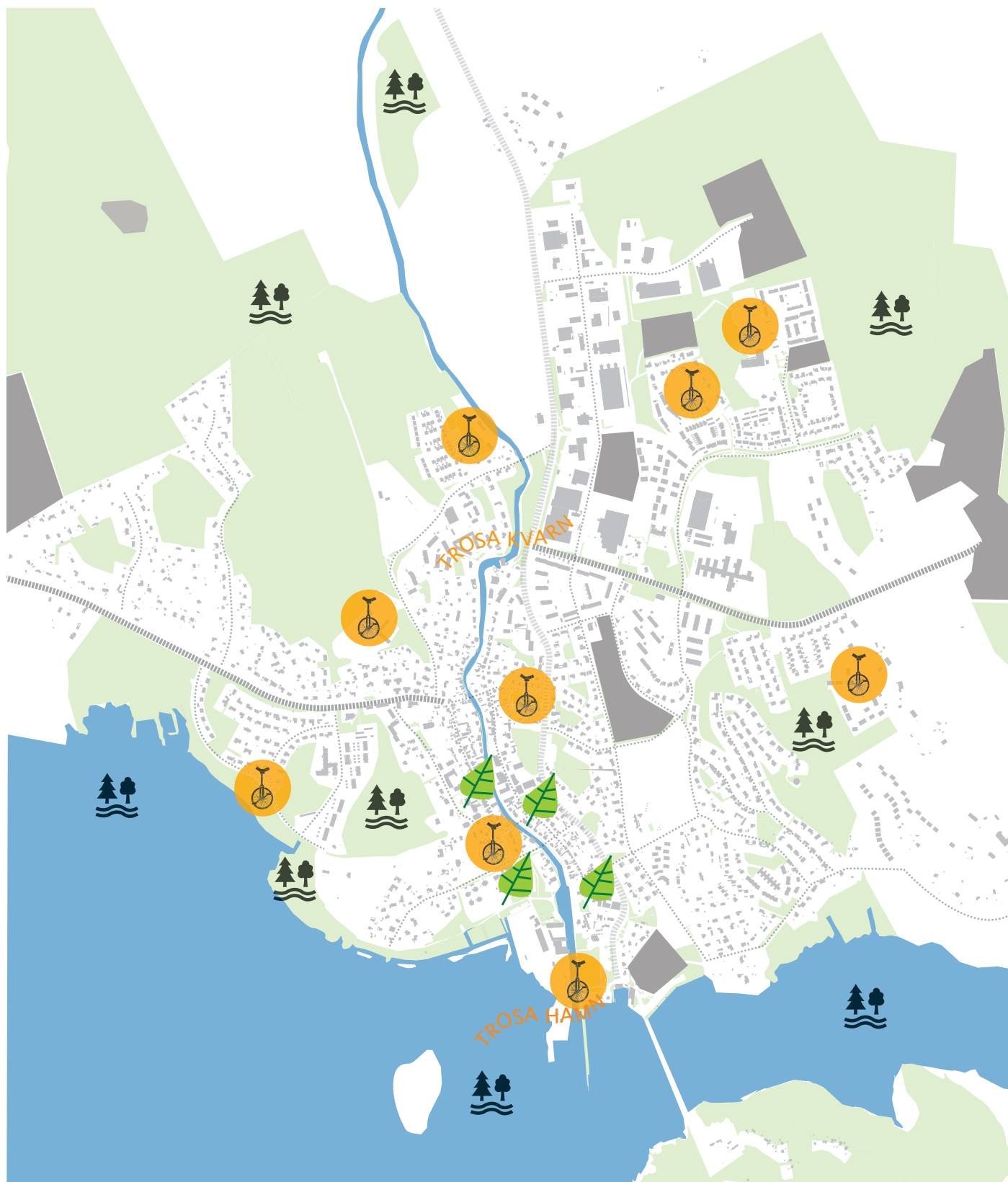
- Borgmästarholmen – ett värdefullt närströvområde.
- Näktergalslunden – en artrik blandlövs-skog med häckande näktergal.
- Trosa alper – ett värdefullt närströvområde.
- Hunga strövområde – ett motionsområde som sträcker sig från Trosa tätort till Häradsvallen i Vagnhärad. Här finns en elbelyst motionsslinga och en skidbacke.
- Tomtaklinskogen – ett naturreservat och Natura 2000-område (europeiskt nätverk av skyddsvärda biotoper) som även är viktigt ur rekreationssynpunkt. En eventuell exploatering söder och norr om skogen ökar områdets betydelse för rekreation.
- Långnäs – ett närströvområde med utsiktsmöjligheter. En eventuell exploatering i närområdet ökar områdets betydelse för rekreation.
- Trosa våtmark – ett viktigt rekreati-onsstråk samt med funktion att reducera utsläppet av vissa miljöfarliga ämnen.
- Edanöskog – ett rekreati-onsområde som pekas ut för att på Öbolandet bibehålla en god balans mellan bebyggt och obebyggt område.
- Närrekreati-onsområdet vid Skärlagsskolan och Tomtahills förskola – av stor vikt för intilliggande verksamheter och för området i stort. En exploatering i närområdet ökar områdets betydelse för rekreation.
- Bråtanäs – ett rekreati-onområde med bl a ekhagar, strandängar och en rik flora.

Grönstrukturkarta Trosa

0 100 200 300 400 500 m

Trosas parker, naturområden och lekplatser

0 100 200 300 400 500 m

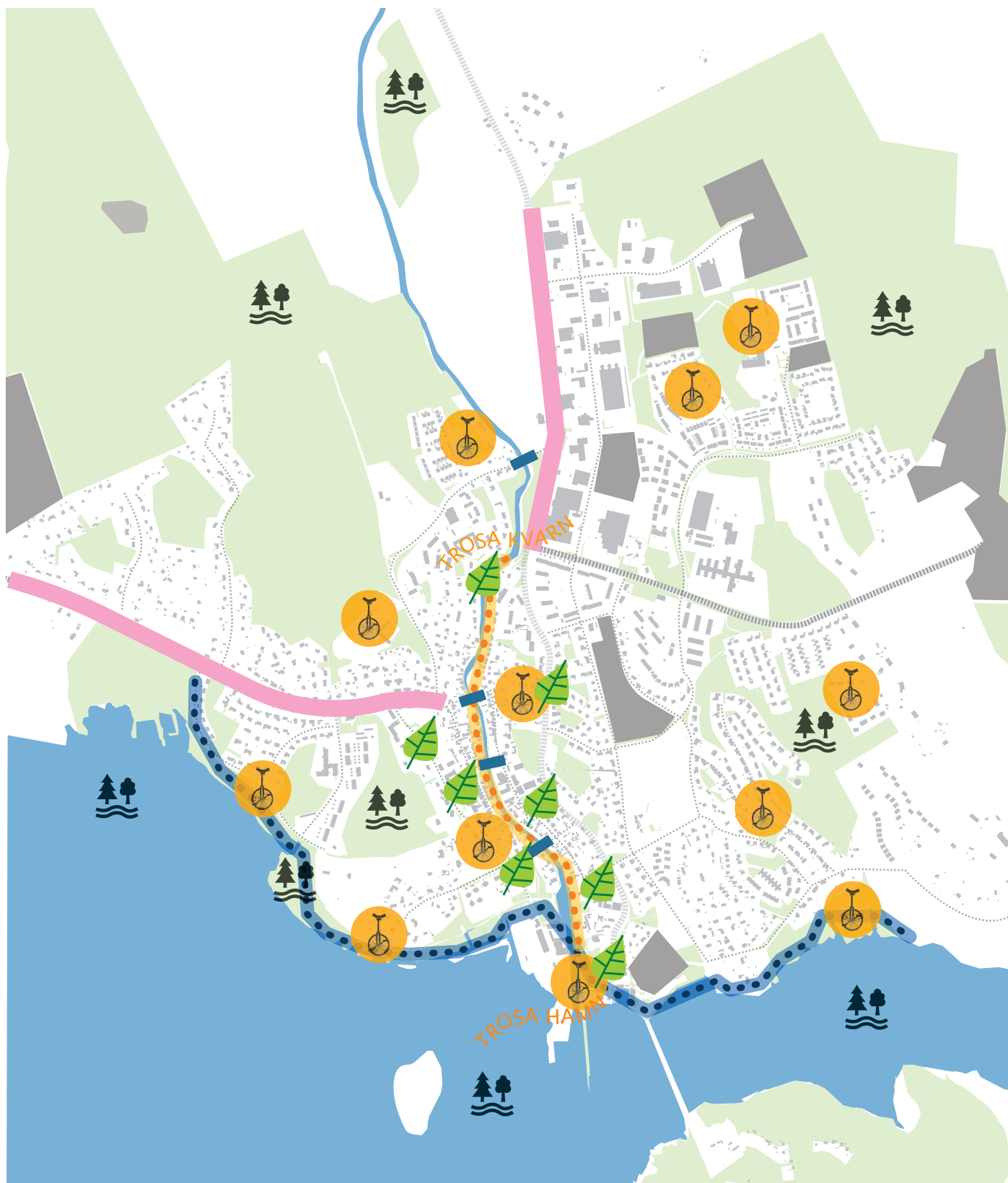
Lek och sport

Naturområde

Parker med egen identitet

Målbild; Trosas platser, grönstruktur och stråk

0 100 200 300 400 500 m

Lek och sport

Vackra entréer

Naturområde

Mera hav till alla

Parker med egen identitet

Trosaån från hamn till kvarn

3.2 VAD ÄR VISIONEN?

TROSAÅN FRÅN HAMN TILL KVARN

En förstärkning och utveckling av promenaden längs Trosaån från hamnområdet till kvarnen – två attraktiva målpunkter i Trosa stad – är en viktig satsning för Trosas invånare och besökare. Visionen för åpromenaden är bättre tillgänglighet längs hela sträckan. Broarna längs ån är identitetsskapande och betydelsefulla länkar mellan de västra och östra delarna.

MERA HAV TILL ALLA

För att öka tillgängligheten till och kontakten med vattnet föreslås att på sikt utveckla hamnområdet och promenadstråket längs Stadsfjärdarna.

Hamnen är en viktig entré till Trosa från havet och ett attraktivt hamnområde ska både vara välkomnande för besökare som kommer med båt men också en självklar målpunkt för stadens invånare och besökare.

Ett gångstråk längs stadsfjärdarna kan utvecklas successivt med tydliga tillägg som gör att kopplingen till vattnet förstärks.

PARKER MED IDENTITET

En fortsatt hög kvalitet på stadens finparker och varierade kvartersparker och lekplatser med hög kvalitet, tydlig identitet och stora lekvärden ska eftersträvas.

Även en variation i innehåll är viktig, både för större och mindre parker. Genom att komplettera en lekplats med fler värden än lek, t ex sittplatser och rumsskapande vegetation, kan dessa platser bli väl fungerande kvartersparker för alla och förutsättningar skapas för olika människor och målgrupper att mötas.

GODA KOPPLINGAR TILL NATUROMRÅDEN

Att värna en god kontakt med Trosas stora omgivande naturområden är viktigt. Tydliga kopplingar i form av lättorienterade gång- och cykelvägar med sittplatser och vägledning är viktigt för en fortsatt god tillgänglighet till bostadsnära natur.

VACKRA ENTRÉER

Stadens entréer utvecklas och förtydligas för en mer välkomnande upplevelse.

KARAKTÄR OCH MATERIAL

Trosa stadskärna och trästadsbebyggelsen är till stor del uppbyggd av traditionella och gedigna material. Vid upprustning av Trosas centrala stadsrum såsom torget eller åpromenaden är det viktigt att stommen utgörs av material av hög kvalitet och med lång hållbarhet som knyter an till de material som redan används.

LEK OCH SPORT

Trosas lek- och spontanidrottsplatser ska i fortsättningen vara väl fördelade över staden. Lekplatserna föreslås på vissa platser få ett mer varierat innehåll så att parkerna blir än mer attraktiva och kan vända sig till fler målgrupper. Omgivningarna bör beaktas vid planering och utveckling av lekplatser för att höja lekplatsernas värde.

Spontanidrottsplatserna vid Vitaliskolan och Skärlagskolan är mycket välbesökta och ska fortsätta hålla en hög kvalitet för att klara besöksstrycket.

Järnvägsbron

Lekplats vid Safiren

Badhuset Safiren

Trosaån

Ödesbyområdet

4 DET GRÖNA I VAGNHÄRAD

4.1 HUR SER DET UT IDAG?

4.2 VAD ÄR VISIONEN?

Stationen

Lokes och Frejas hage

Teleparken

Vagnhärads torg

Trosaån

4.1 HUR SER DET UT IDAG?

Vagnhärad är ett stationssamhälle som präglas av småskaliga villaområden i enklaver med attraktiva grönområden emellan. Denna struktur är delvis uppkommen av den rikliga förekomsten av fornlämningar i och i direkt anslutning till orten. Styrkan i Vagnhärad's gröstruktur är just dessa sammanhängande grönområden. Strukturen är både gröna kilar som går in mot Vagnhärad's centrum samt ett grönt band runt orten. Denna struktur gör att naturen kommer nära bebyggelsen och blir lätt tillgänglig för många.

Trosaån är en stor tillgång i Vagnhärad då den rinner rakt genom orten. Området Ravinen är vackert beläget vid ån och en upprustning av parken är planerad.

Trosaåns dalgång är ett fornlämningstätt område och riksintresse för kulturmiljövården. Det är viktigt att bevara och förbättra tillgängligheten till Trosaån och kulturlandskapet.

Skredområdet vid Ödesby är ett område med stor potential. Stora täta planteringar, öppna gräsytor och kontakt med ån skapar förutsättningar för olika typer av aktiviteter och rekreation.

I Vagnhärad's centrum pågår en förnyelse. Torget skall byggas om liksom badhuset Safiren. Badhuset kommer att attrahera många besökare och vara en viktig målpunkt på orten och för hela kommunen. Lekparken mitt emot badhuset skulle kunna utvecklas och ges en viktigare roll genom att leken kopplas till Safiren.

Vad gäller kvartersparker och lekplatser är Vagnhärad välförsett fränsett ortens centrala delar där Teleparken pekats ut som en plats att utveckla.

Vagnhärad har goda kommunikationer och möjligheter till pendling. Järnvägen ligger centralt och E4:an ligger nära. Av det skälet är det också till Vagnhärad som kommunen styr det huvudsakliga bostadsbyggandet.

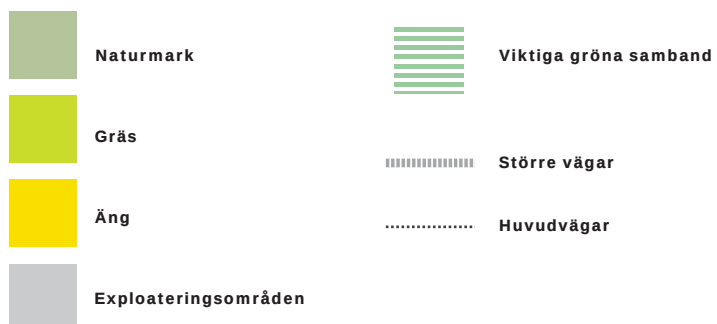
Stationsvägen är huvudentré till Vagnhärad och en upprustning av gatan för att förstärka upplevelsen vid ankomst är planerad. Idag upplevs mötet mellan Stationsvägen och väg 218 något abrupt.

I översiktsplanen redovisas Vagnhärad's prioriterade gröstruktur. Följande tätortsnära grönområden pekas ut som viktiga att bevara. De flesta av dessa områden behandlas inte specifikt i parkplanen.

- Lånestaheden – ett Natura 2000-område och ett populärt utflyktsmål. Området avses på sikt ombildas till ett kommunalt naturreservat vilket bedöms stärka områdets skydd i förhållande till en ökad befolkning i nära anslutning.
- Hunga strövområde – ett omväxlande motionsområde som är delvis kuperat och som sträcker sig från Trosa tätort till Häradsvallen i Vagnhärad.
- Runberget – ett värdefullt närströvområde med en rik flora.
- Trosaån – ett värdefullt rekreationsstråk.

Grönstrukturkarta Vagnhärad

Vagnhärads parker, naturområden och lekplatser

0 100 200 300 400 500 m

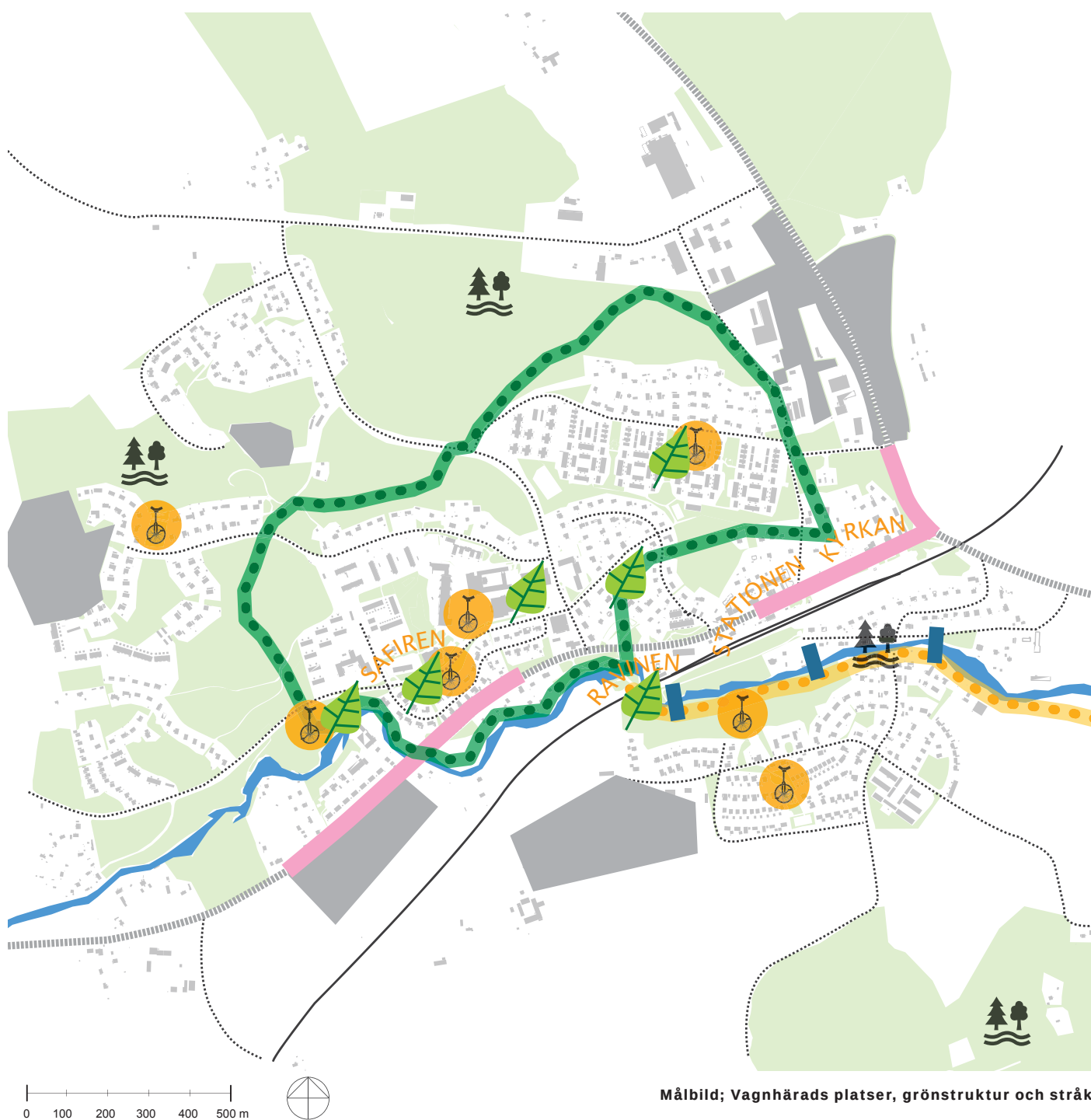
Lek och sport

Naturområde

Parker med egen identitet

Lek och sport

Naturområde

Parker med egen identitet

Mera å till alla

Vagnhärad runt

Vackra entréer

4.2 VAD ÄR VISIONEN?

MERA Å TILL ALLA

Trosaån har en viktig och identitetsbärande funktion och är en attraktiv målpunkt för invånare och besökare. Att bevara och förstärka kontakten med Trosaån är viktigt, i synnerhet i Vagnhärads centrala delar men även söderut mot Trosa.

Vid den centralt belägna Ravinen är tillgängligheten till ån god. Platsen står inför en upprustning och kontakten med ån kommer då att förbättras ytterligare. På andra ställen kan kopplingarna till ån förstärkas och göras mer attraktiva. Möjligheten att ta sig ner till ån vid Ödesbyområdet bör utvecklas för att stärka möjligheterna till närrekreation.

Förutsättningarna för närrekreation och rekreativ turism för vandring, cykling och kanot är utmärkta och genom att förbättra möjligheterna att enkelt röra sig på och längs med ån mellan Vagnhärad och Trosa kan detta utvecklas ytterligare.

VAGNHÄRAD RUNT

Vagnhärad runt är ett potentiellt stråk som knyter ihop flera målpunkter i Vagnhärad såsom tätortsnära naturområden, fornlämningar, kyrkan, några av ortens parker, Trosaån mm. Vagnhärad runt kan bli ett attraktivt promenad- och rekreationsstråk för boende och besökare året om och målsättningen bör vara att göra stråket tillgängligt för alla.

PARKER MED IDENTITET

Befintliga kvartersparker och lekplatser utvecklas och förstärks till mötesplatser för alla. Teleparken kan utvecklas till en kvarterspark.

I Ödesbyområdet gallras trädplanteringar för att friställa ett antal solitära träd. Området kan utvecklas till ett än mer attraktivt rekreationsområde samt en plats för tillfälliga evenemang om markstabiliteten tillåter.

GODA KOPPLINGAR TILL NATUROMRÅDEN

Vagnhärads unika grönstruktur bör bevaras och förstärkas vid nyexploatering. Trygga och attraktiva grönstråk som Vagnhärad runt och en informationsplats vid Häradsscenen kan bli ett led i detta arbete.

VACKRA ENTRÉER

Vagnhärads huvudentréer från öster och väster utvecklas och förtydligas för en än mer välkomnande upplevelse.

LEK OCH SPORT

Vagnhärads lek- och spontanidrottsplatser ska i fortsättningen vara väl fördelade över staden. Lekplatserna föreslås på vissa platser få ett mer varierat innehåll så att parkerna blir än mer attraktiva och kan vända sig till fler målgrupper. Till exempel kan lekparken vid Safiren utvecklas till en lekpark med högre kvalitet och fler lekvärden. Även omgivningarna bör beaktas vid planering och utveckling av lekplatser för att höja lekplatsernas värde.

5 DET GRÖNA I VÄSTERLJUNG

5.1 HUR SER DET UT IDAG?

5.2 VAD ÄR VISIONEN?

Västerbyleden/Hammarbyvägen

Västerljungs kyrka

Park i Västerljung

Multisportlek

5.1 HUR SER DET UT IDAG?

Västerljung är ett litet samhälle med centrum kring kyrkan och skolan. Natur- och odlingslandskapet omger tätorten och ligger i direkt anslutning till bebyggelsen. Tillgången och närheten till stora sammanhängande strövområden är god.

Den nuvarande bebyggelsen består i huvudsak av friliggande villor. Orten kommer att växa något och nya bostäder planeras. En expansion av samhället bygger vidare på den historiska principen med bebyggelse i anknytning till kyrkan, skolan och järnvägsstationen.

Det finns ett stort antal fornlämningar i Västerljung. Ett stråk från kyrkan och österut undantas därför till stor del från exploatering. Ett antal gravhögar är belägna i parken vid kyrkan. Parken ska utvecklas och få en finparkdel med planteringar och sittplatser. Idag finns också en entréplantering i korsningen Västerleden/Hammarbyvägen som markerar infarten till ortens centrala delar.

Längs Västerleden i Västerljungs västra delar står en äldre björkallé som ger karaktär åt gaturummet och markerar infarten till samhället.

Järnvägen avgränsar orten söderut och är i viss mån att se som en barriär.

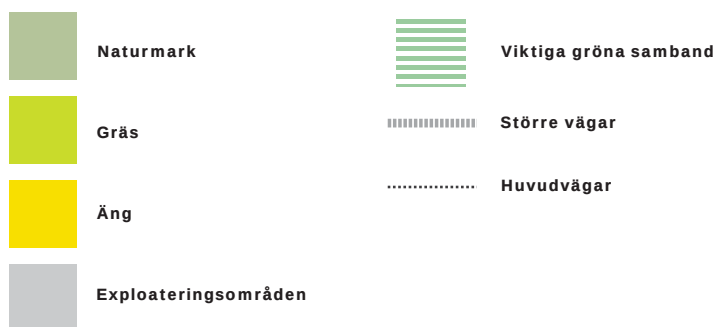
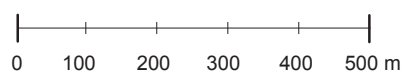
Då ostlänkens förutsättningar klarnar ska en översyn av trafiken initieras av Samhällsbyggnadskontoret. En viktig fråga är vad som skall ske med nuvarande järnvägsspår. Vid en omlokalisering av järnvägen skulle den gamla järnvägsbanken t ex kunna användas som cykelväg till Vagnhärad.

I översiktsplanen redovisas Västerljungs prioriterade grönstruktur. Följande tätortsnära grönområden pekas ut som viktiga att bevara. Dessa områden behandlas inte specifikt i parkplanen.

- Skogsområdet väster om Norrbyvallen – ett värdefullt strövområde
- Hillesta - Hammarby – ett skogsområde med rika förekomster av fornlämningar och ett värdefullt strövområde.
- Odlingsbygden Björke – ett prioriterat grönområde och närströvområde med insprängda hagmarker och fornlämningar.

Grönstrukturkarta Vagnhärad

Västerljungs parker, naturområden och lekplatser

0 100 200 300 400 500 m

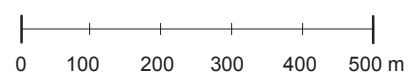
Lek och sport

Naturområde

Målbild; Västerlunds platser, grönstruktur och stråk

Lek och sport

Naturområde

Vackra entréer

Parker med egen identitet

5.2 VAD ÄR VISIONEN?

VÄLSKÖTTA PARKER MED IDENTITET

Generellt gäller att ytor som kräver lite eller ingen skötsel är att föredra. På vissa platser, såsom i parken söder om kyrkogården, kan dock en högre skötselgrad motiveras. Fokus på skötsel ska ligga här och platsen ska prioriteras. Parken ska få en ny del med sittplatser och blommor med förhoppningen att bli en målpunkt och mötesplats för boende och besökare i Västerljung.

LEK OCH SPORT

Västerljungs spontanidrottsplats är mycket välbesökt och ska fortsätta hålla en hög kvalitet för att klara besöksstrycket. När Västerljung växer kommer det i framtiden att bli aktuellt med nya lekplatser. Då är det viktigt att det finns en variation i vad lekplatserna har att erbjuda och att de har fler värden än lek, t ex sittplatser och rumsskapande vegetation.

VACKRA ENTRÉER

Västerleden utgör entré till Västerljung från såväl öster som väster. Den löper genom hela samhället. Från järnvägsviadukten i öster kan vägen utvecklas och entrén förstärkas genom att befintlig allé längs Västerleden förlängs österut. Den befintliga allén i väster behöver på sikt renoveras då träden är gamla och i flera fall har gått ut.

Den befintliga entréplanteringen i korsningen Hammarbyvägen/Västerleden kan lyftas ytterligare genom att ges en tydligare avgränsning mot anslutande mark och gångbana.

6 SKÖTSEL

6.1 HUR SKÖTER VI VÅRA PARKER?

6.1 HUR SKÖTER VI VÅRA PARKER?

När utformning och gestaltning kopplas ihop med planering och skötsel kan parker och grönområdets kvalitet höjas. En stark identitet kan ge status och skydd av platser och grönområden. Idag finns områden inom kommunen som skulle kunna få en mer tydlig funktion som parkmark.

Generellt gäller att ytor som kräver lite eller ingen skötsel är att föredra. Vissa parker kan behöva mer specifika underhållsplaner än de som finns beskrivna i driftupphandlingen för park.

Material med låg skötselnivå över tiden ska utgöra stommen i offentliga ytor. Vid temporära lösningar kan andra krav ställas på material än vid permanenta anläggningar.

Genom att planera och plantera morgondagens bostadsnära natur för framtidens bostäder kan tillgången och kvaliteten i dessa områden säkras.

Så sköts Trosas parker

Driften och underhållet av Trosa kommuns anläggnings- tillgångar utförs idag av en upphandlad entreprenör.

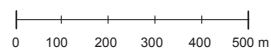
I gällande avtal för parkmark är gräsytor, rabatter, häckar, buskar mm noggrannt identifierade och sköts enligt framtagna skötselplaner. Vissa anlagda parker har specifika skötselplaner.

Exkluderat från avtalet är skog och gatuträd. Skötseln av gatuträd görs vid extra beställning.

DEL 2

Ätgärdsförslag för Trosa

7 ÅTGÄRDSFÖRSLAG FÖR TROSA

Av de platser, stråk och vägområden som kommunen pekat ut som intressanta att studera i Trosa fokuserar parkplanen på 23 stycken för vilka en beskrivning, analys och åtgärdsförslag har tagits fram.

Aktivitetsparker/platser

- 7.1 Hamnområdet
- 7.1.1 Hamnbodarna & Östra Hamnplan
- 7.1.2 Västra Hamnplan
- 7.1.3 D-planen

Kvartersparker

- 7.2 Vällingbylekplatsen
- 7.3 Lekplats vid Ägogången
- 7.4 Lekplats vid Styrmansgatan
- 7.5 Lekplats vid Strandvägen
- 7.6 Basketplan Östermalmsvägen

Prydnadsparker

- 7.7 Skolparken
- 7.8 Gröna parken
- 7.9 Rådhusparken
- 7.10 Ankarparken

Naturparker

- 7.11 Skolberget
- 7.12 Kruthusberget
- 7.13 Våtmarksområdet

Stråk

- 7.14 Trosaån
- 7.14.1 Hamnen - Torgbron
- 7.14.2 Torgbron - Kungsbron
- 7.14.3 Kungsbron - Trosa kvarn
- 7.15 Trosa hav (strandvägen, kustvägen-varvsvägen)

Entréer

- 7.16 Norra entrén (Ådavägen)
- 7.17 Västra entrén (Västerljungsv./Smäckbrog.)

AKTIVITETSPARKER I TROSA

En aktivitetspark är en större park med goda förutsättningar att bli ett attraktivt och tillgängligt besöksmål för hela Trosa. Öppna gräsytor och träd utgör stommen. Gångvägar och platser, samt ytor för lek och sportaktiviteter gör aktivitetsparkerna lämpliga för intensiv användning och evenemang av olika slag. Blomsterplanteringar, lekplatser och uteserveringar förekommer i olika utsträckning.

Exempel på karaktäristiska kvaliteter:

Folkliv, evenemang, grön oas, lek, picknick, pulkaåkning, ro, sitta i solen, blomprakt, bollspel, uteservering, temporära installationer.

Aktivitetsparker/platser

7.1 Hamnområdet

7.1.1 Hamnbodarna och Östra Hamnplan

7.1.2 Västra Hamnplan

7.1.3 D-planen

7.1 HAMNOMRÅDET

Storlek 73 430 m²

Mål Utveckla de olika delarna till en sammanhållen helhet med attraktivt innehåll och med material av hög kvalitet.

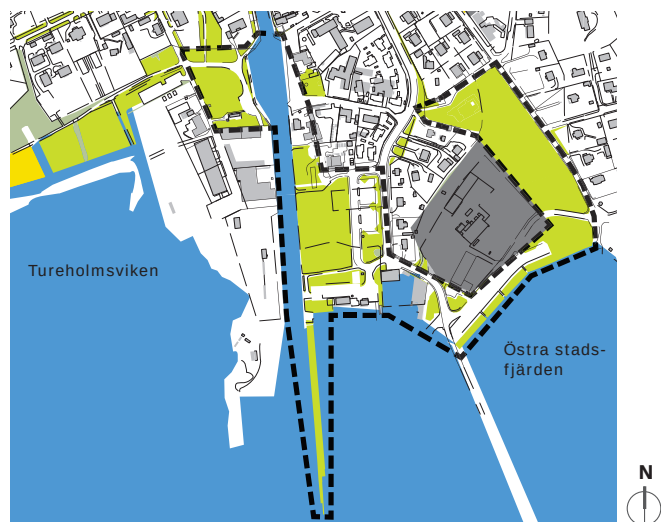
Sociala värden Folkliv, båtliv, lek, blomprakt, ro, sitta i solen, vattenkontakt, evenemang, temporära installationer

Beskrivning Hamnområdet utgörs av ytor belägna utmed Västra och Östra Hamnplan. Idag består ytorna till största delen av gräs med gångytor av stenmjöl. Östra hamnplan rymmer även en stenlagd torgyta.

Analys Hamnområdet är en viktig målpunkt och entré till staden. Områdets olika ingående delar upplevs kvalitetsmässigt väldigt olika. Vissa upplevs mer omhändertagna än andra och hela området skulle vinna på att ges en mer sammanhållen struktur och karaktär. Läget vid havet och ån och närheten till stadskärnan gör att området har potential att utvecklas och bli än mer attraktivt för boende och turister året runt.

Åtgärdsförslag

- Ta fram ett strukturprogram för hela hamnområdet.

Platsen idag

7.1.1 HAMNBODARNA & ÖSTRA HAMNPLAN

Storlek 15 642 m²

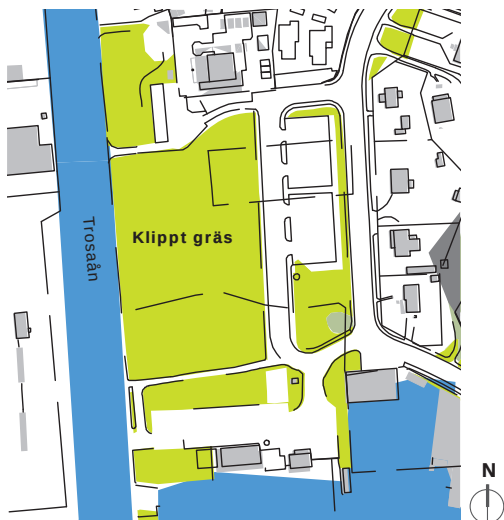
Mål Utveckla hamnområdets olika delar så att en sammanhållen helhet med attraktivt innehåll uppnås på sikt

Sociala värden Folkliv, evenemang, lek, picknick, sport, mötesplats

Beskrivning Området utgör en entréplats för boende och besökare som kommer havsvägen till Trosa. Det består till största delen av stora öppna gräsytor som används för picknick och evenemang. Ytan nedanför hamnbodarna upplevs som kal. Sommartid förekommer här torghandel.

Inom området finns en beachvolleyplan och en lekplats. Möbleringen består av ett par fasta soffor och fyra bänkbord.

Idag har man problem med gångytan längs piren som varje år sjunker i förhållande till bryggan. Åtgärdsförslag för detta finns framtagna för 2013. Belysningen och

Platsen idag

träden längs bryggan och gångstråket lutar. Gatubelysningen är av äldre typ. Cykelparkering saknas inom området.

Analys Området har läges- och ytmässigt stor potential och skulle kunna ges funktionen och karaktären av en stadspark. Bristen på struktur gör det dock svårt att förstå platsen. Ett helhetsgrepp bör eftersträvas och platsen ges en mer sammanhållen och överskådlig struktur och ett mer omhändertaget innehåll.

Fler träd kan planteras inom området. Att spara en stor gräsyta för picknick och evenemang kan dock också vara viktigt. Eventuellt skulle platsen kunna kompletteras med en scen.

Området bör ges fler och bättre sittmöjligheter, fler paperskorgar och bättre belysning. Möjligheten till cykelparkering bör undersökas.

Åtgärdsförslag

- Analysera behovet av funktioner på platsen såväl sommar- som vintertid som en del i hela hamnområdet.
- Förbättra strukturen inom området.
- Öka sikten och kopplingen till vattnet.
- Komplettera med fler sittplatser och lek. Komplettera med flera större träd.

7.1.2 VÄSTRA HAMNPLAN

Storlek 6657 m²

Mål Utveckla parken till att bli en del av hamnområdet.

Sociala värden Ro, picknick, grön oas

Ekologiska värden Stora gamla träd

Beskrivning Öppen gräsyta med höga träd som idag används för picknick och till viss del evenemang. Området är en del av hamnområdet och det framtida havsstråket. Det utgör också södra entrén till åstråkets västra sida. Enstaka träd är belysta.

Analys I grunden ett fint, trevligt och högre grönt rum som får sin speciella karaktär av de stora träden. Stor potential att utvecklas till ett attraktivt parkrum och tydlig entré till åstråket söderifrån.

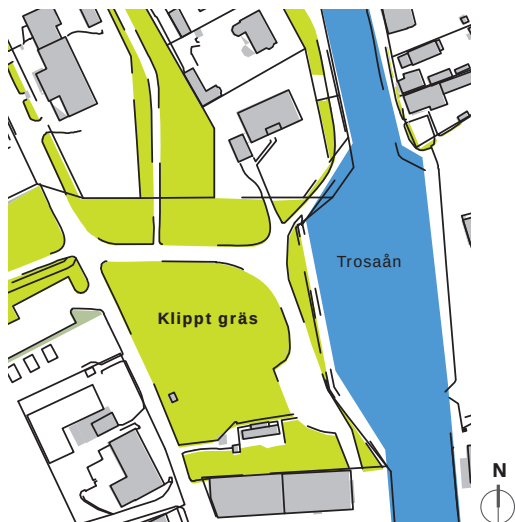
Idag saknar området dock någon form av attraktionskraft och vissa delar kan upplevas som ruffa.

De rumsliga gränserna mot omgivningen kan utvecklas liksom sambandet mellan Västra hamnplan och ytan bakom kommunhuset.

Området kan med fördel utnyttjas mer för tillfälliga evenemang. Att undersöka vem som idag besöker platsen och vad invånarna saknar idag kan vara ett sätt för att utveckla området i framtiden.

Åtgärdsförslag

- Utveckla platsen rumsligt och funktionellt.
- Komplettera med sittplatser och bättre belysning.
- Renovera dusch och toalett.
- Beakta området som en del i hamnområdet och stråket Trosa Hav.

Platsen idag

7.1.3 D-PLANEN

Storlek 16 000 m²

Mål Utveckla parken till att bli en del av hamnområdet.

Sociala värden Bollspel

Beskrivning En stor öppen gräsyta norr om vattnet bland befintliga och planerade bostäder. En gles träd-rad med björkar står längs Allégatan. Vid Fiskargatans vändplan finns ett antal större träd i grupp.

Platsen har inget utpekat användningsområde idag men används ibland som fotbollsplan.

Analys Den stora gräsytan är en tillgång och platsen har potential att användas mer till exempelvis lek och evenemang.

Rumsligt kan platsen utvecklas, t ex genom plantering av fler träd i grupper och/eller genom att förstärka träd-raden längs Allégatan. Även en markmodulering skulle

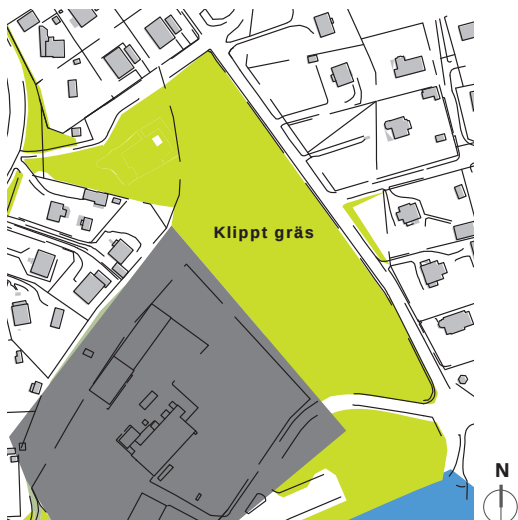
rumsligt kunna bidra positivt till platsen och en ev kulle skulle kunna fungera som pulkabacke vintertid.

Eventuella tillägg bör göras utan att möjligheterna för spontant bollspel går förlorad. Eventuella tillägg i form av picknickbord, papperskorgar, planteringar el dyl bör koncentreras till någon eller några punkter och ej spridas ut över hela ytan.

Kopplingen till Fiskargatan kan utvecklas. Buskage runt förråd behöver gallras.

Åtgärdsförslag

- Upprätthåll funktionen av gräsyta för spontant bollspel.
- Utveckla ev platsen rumsligt.
- Förbättra kopplingen till Fiskargatan.
- Utveckla ev fler funktioner på platsen.

Platsen idag

KVARTERSPARKER I TROSA

Kvartersparker utgör viktiga rekreationsplatser och lugna oaser för de närboende.

**Exempel på karaktäristiska kvaliteter:
Grön oas, picknick, ro, sitta i solen, lek.**

Kvartersparker

7.2 Vällingbylekplatsen

7.3 Lekplats vid Ägogången

7.4 Lekplats vid Styrmansgatan

7.5 Lekplats vid Strandvägen

7.6 Basketplan Östermalmsvägen

7.2 VÄLLINGBYLEKPLATSEN

Storlek 4380 m²

Mål Utveckla lekparken till en plats även för picknick och ro.

Sociala värden Lek, sitta i solen

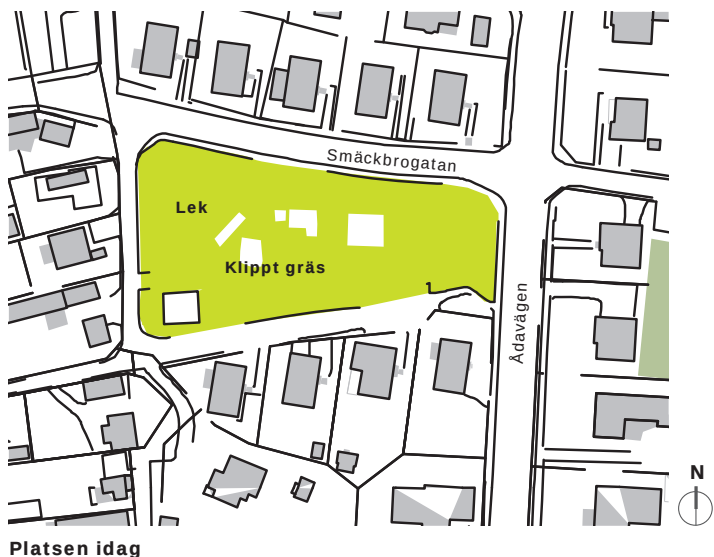
Beskrivning Större lekplats med många lekfunktioner, bland annat ett klätternät och en skridskobana. Stora plana gräsytor med ett fåtal träd. Gränsar till Ådavägen och Smäckbrogatan.

Analys Lekparken saknar rumsbildningar och mer intima sittplatser. Entrén till lekplatsen är otydlig.

Lekytorna ligger strödda i en större gräsyta varför tillgängligheten för funktionshindrade blir dålig. Parken upplevs också ganska oskyddad mot omgivande större vägar.

Åtgärdsförslag

- Komplettera vegetationen för att skapa bättre rumslighet, trevliga platser att sitta på och möjlighet till skugga.
- Utveckla entréområdet.
- Se över parken ur tillgänglighetssynpunkt – knyt ihop lekfunktionerna.
- Se över om lekutrustning för någon åldersgrupp saknas.

7.3 LEKPLATS VID ÄGOGÅNGEN

Storlek 2580 m²

Mål Upprätthåll och utveckla befintliga värden

Sociala värden Lek

Beskrivning Liten närlekplats med sandlåda, gungor och ett par soffor. Lekplatsen har ett fint södervänt läge och ligger i anslutning till ett litet skogsparti med större slånärsbuskage och ett antal fina ekar.

Analys En enkel lekplats i ett fint läge. Platsen är inte så välbesökt och växer lätt igen med sly som kontinuerligt behöver röjas.

Om parken ska kompletteras med ytterligare innehåll borde detta ske i eller i anslutning till skogspartiet.

Idag är tillgängligheten till lekytor och soffor dålig vilket skulle kunna förbättras.

Åtgärdsförslag

- Upprätthåll minst befintlig standard.
- Undersök intresse och behov av ev utveckling hos närboende.
- Komplettera ev med ytterligare lekredskap eller lekfulla inslag i eller i anslutning till skogspartiet.

Platsen idag

7.4 LEKPLATS VID STYRMANSGATAN

Storlek 5216 m²

Mål Upprätthålla och utveckla befintliga funktioner samt utveckla fler ytor för spontanidrott

Sociala värden Lek

Beskrivning Närlekplats belägen på större gräsyta mellan befintliga bostadshus. Ytan ansluter i norr till omgivande kultur- och naturmark. Lekplatsen, som nås från Styrmansgatan, har en sandlåda, gungor, ett klätterhus och en mindre bollplan med ett bollplank. En centralt placerad grusväg gör den relativt tillgänglig.

Analys Lekplatsen har ett fint södervänt läge och en bra placering i området. Den är dock svår att hitta och skyltning till platsen bör uppföras.

Lekplatsen saknar träd och upplevs som lite kal. Gränserna mot anslutande tomter består av häckar och buskage och är tydliga.

De plana ytorna och den befintliga ytan för bollspel gör platsen lämplig att utveckla med mer spontanidrott, t ex med ytor för fotboll, landhockey och basket.

Träd i grupper, sittplatser i anslutning till sport- och lekytorna samt ytterligare papperskorgar skulle vara ett tillskott på platsen.

Åtgärdsförslag

- Skapa fler ytor för spontanidrott.
- Plantera träd i grupper för rumslighet och skugga.

7.5 LEKPLATS VID STRANDVÄGEN

Storlek 330 m²

Mål Utveckla eventuellt till större lekplats på sikt

Sociala värden Lek, picknick, havskontakt

Beskrivning Närlekplats för Trosas sydöstra delar med gungor och en sandlåda. Platsen består av en stor plan gräsyta på vilken lekytorna placerats ut. De avgränsas mot Strandvägen av ett lägre staket men har annars inga tydliga gränser mot omgivningen. Platsen saknar också rumsskapande vegetation.

Lekplatsen är idag inte så välbesökt och tillgängligheten för funktionshindrade är låg.

Analys En väldigt enkel lekplats som på grund av de stora omgivande ytorna och läget nära havet har stor potential att utvecklas.

Kortsiktigt kan lekplatsen kompletteras med ytor för spontanidrott. Långsiktigt kan den utvecklas till en större lekplats och bli en målpunkt för hela stadens invånare längs Trosa havsstråk. Behovet av en lekplats i detta läge bör dock först undersökas.

Åtgärdsförslag

- Komplettera eventuellt gräsyterna med fotbolls-mål.
- Utred lekplatsens läge och innehåll i samband med en eventuell utveckling av Trosa havsstråk. Utred om lekplatsen kan utvecklas till en mindre temalekpark med havs- och/eller naturtema.

Platsen idag

7.6 BASKETPLAN ÖSTERMALMS-VÄGEN

Storlek 2600 m²

Mål Skapa en attraktiv mötesplats alternativt bebygga

Sociala värden Bollspel?

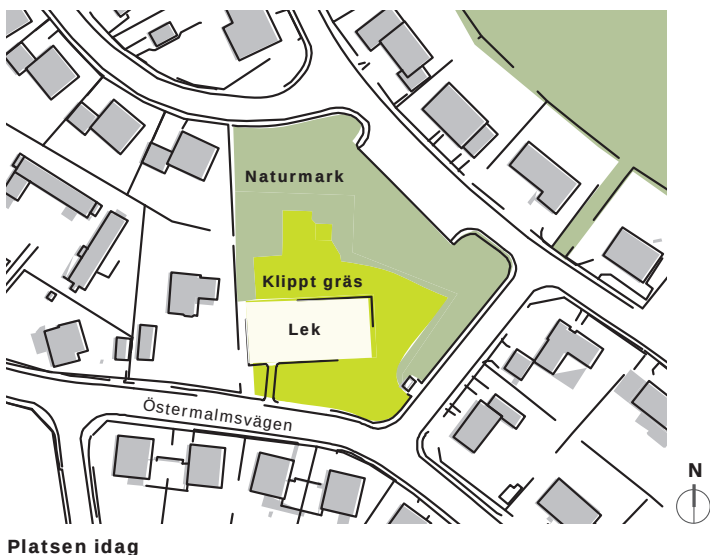
Beskrivning Hårdgjord yta för basket med omgivande klippta gräsytor. Platsen gränsar till ett litet skogsparti och till villabebyggelse. Ingen välbesökt plats.

Analys Sliten plats utan sittplatser avsedd endast för en funktion. Platsen har dock ett fint södervänt läge och en rumslig avgränsning mot norr.

Om behov finns skulle platsen kunna utvecklas till en närlekplats med fler funktioner och för fler målgrupper. Platsen skulle också kunna utvecklas till en liten spontanidrottsyta med konstgräs och/eller streetskate. Vid en utveckling av platsen är det viktigt att spara hela eller delar av befintlig angränsande naturmark.

Åtgärdsförslag

- Utred behovet av lekplats och/eller yta för spontanidrott i denna del av Trosa.

PRYDNADSPARKER I TROSA

En prydnadspark domineras av välskötta gräsytor, träd och blomsterplanteringar. Den utgör en grön oas i bebyggelsestrukturen med plats att slå sig ner.

Exempel på karaktäristiska kvaliteter:

Blomprakt, grön oas, ro, sitta i solen, skulpturer, vatten, dekorativ belysning, temporära installationer.

Prydnadsparker

7.7 Skolparken

7.8 Gröna parken

7.9 Rådhusparken

7.10 Ankarparken

7.7 SKOLPARKEN

Storlek 600 m²

Mål Bevara nuvarande karaktär och värden och utveckla torgdelen.

Sociala värden Grön oas, trevlig park med stort vistelsevärde.

Ekologiska värden Stora gamla träd

Beskrivning Skolparken har fått sitt namn efter den folkskola som tidigare låg här och som brann ner 1976. 2009 rustades parken upp och fler än 4 500 växter planterades. Parken har en separat skötselplan.

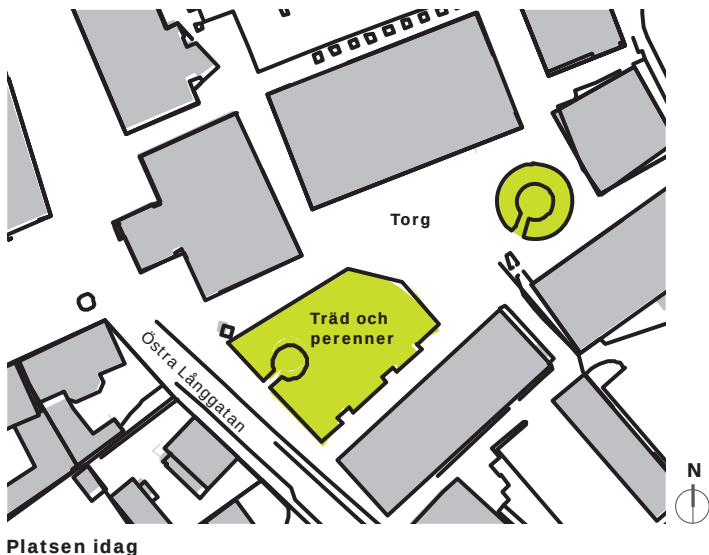
Bänkar står placerade i parkens mitt. På det bilfria torget i anslutning till parken står tre stora päronträd varav två är omgivna av en stenpartiplantering.

Analys Parken innehåller en öppen och en sluten del. I den mer slutna delen skapar parkens höga vackra lindar och kastanjer en trevlig grön plats. De nya planteringarna förstärker upplevelsen av rummet och vistelsevärdet är stort.

Tillfällig belysning har förekommit i parken vilket är ett positivt inslag. Mot Östra långgatan står ett körsbärsträd som uppskattas mycket då det blommar.

Åtgärdsförslag

- Skötselnivån i parken skall vara fortsatt hög, se befintlig skötselplan.
- Se över eventuell nyplantering för att bevara trädbeståndet på sikt.
- Belysning?
- Lökar?
- Torgytan?

7.8 GRÖNA PARKEN

Storlek 850 m²

Mål Bevara nuvarande karaktär och värden

Sociala värden Grön oas, picknick, café

Kultuhistoriska värden Klassisk blomsterpark

Ekologiska värden Stora gamla träd

Beskrivning Intimt parkrum utmed ån bestående av sluttande gräsytor och en centralt placerad finplantering.

Gröna parken har fått sitt namn av de planteringar som anlades här omkring år 1900. Platsen, som tillsammans med närliggande kvarter eldhärjades 1863, gick tidigare under namnet "Lilla marknadstorget" varför parken ibland även kallas Gröna torget. Ytterligare ett namn är Punchparken efter den punsch som framställdes av Trosa Spirituosaaktiebolag som under lång tid låg granne med torget.

Parken inramas fint av den för Trosa låga träbebyggelsen. Sommartid sätter ett café ut stolar och bord i parken vilket utgör ett trevligt socialt inslag. Närmare ån finns en skulptur.

Analys Trevlig och intim park som får ett extra värde sommartid då cafémöblerna sätts ut. Eventuellt skulle sidan mot Västra Långgatan kunna kompletteras med träd och/eller en häck för att tydliggöra parkrummet ytterligare och skapa en gräns mot gatan och den befintliga parkeringen. I ett sådant fall är det viktigt att sikten mot ån bevaras.

Om caféstolarna inte sätts ut bör dessa kompenseras med ytterligare sittplatser mot ån.

Åtgärdsförslag

- Upprätthåll befintlig skötselnivå.
- Ta fram en specifik skötselplan för parken.
- Plantera lökar för vårför.
- Plantera eventuellt en häck mot Västra Långgatan.
- Belys skulpturen.

Platsen idag

7.9 RÅDHUSPARKEN

Storlek 2196 m²

Mål Bevara och utveckla nuvarande karaktär och värden.

Sociala värden Grön oas, blommor, sitta i solen, lek

Ekologiska värden Stora gamla träd

Beskrivning Klassiskt uppbyggd finpark med stora gräsytor och gångar av grus samt en centralt placerad blomsterplantering initierad av och uppförd i samarbete med Trosa trädgårdssällskap. Sommartid placeras soffor utmed gångarna.

Parken omgärdas i väster av stora uppvuxna träd. I öster och söder öppnar den sig mot de trädplanterade gatorna Västra Långgatan och Villagatan.

I områdets norra del finns en närlekplats med sandlåda, gungor, gungdjur och rutschkana. Gungorna på lekplatsen omgärdas av ett rödmålat trästaket.

Belysning saknas i parken och på lekplatsen.

Platsen idag

Analys Trevlig, öppen och lättillgänglig park som skulle kunna få ökad användning. Parken upplevs idag som något avskalad, trots sin stora blomsterplantering. Detta på grund av de relativt stora och obearbetade gräsytorerna, att parken saknar mellanskikt i vegetationen samt att den saknar belysning och permanenta soffor.

För att öka intimiteten i parken skulle bland annat gränsen mellan finparksdelen och lekplatsen kunna bearbetas. Till exempel skulle en häck kunna planteras för att förtydliga finparkens gränser. Parken skulle också kunna kompletteras med strödda träd i samma zon, på gräsytorerna samt på lekplatsen.

Öppenheten mot gatan är en tillgång och bör ej täppas igen. Däremot skulle fler träd kunna planteras i parkens nordvästra hörn.

Ytterligare en entré skulle kunna anläggas i parkens sydvästra hörn.

Åtgärdsförslag

- Ta fram ett program för tillägg till parken så att attraktiviteten och användningen ökar ytterligare.
- Ta fram ett skötselprogram för parken.
- Belysning i parken och på lekplatsen?

7.10 ANKARPARKEN

Storlek 640 m²

Mål Bevara och utveckla nuvarande karaktär och värden.

Sociala värden Grön oas, blommor, sitta i solen

Beskrivning Liten park med gräsytor, träd, perennplanteringar och soffor. Ankarparken är Trosas nyaste park och stod färdig till stadens 400-årsjubileum sommaren 2010. Den invigdes vintern 2010. I samband med invigningen utlystes en namntävling där förslaget Ankarparken vann. Ankaret som pryder parken är ett bärgningsfynd från briggen Margareta, som förläste utanför Öja/Landsort 1898.

Analys Parken utgörs av gedigna material som ansluter till Trosas historiska karaktär. Parken är lätt tillgänglig från hamnområdet och väl avgränsad mot gatan.

Belysningen i parken skulle kunna förbättras och utvecklas.

På sikt är det viktigt att föryngra trädbeståndet på gräsytor mot Fiskargatan. Genom en häck skulle gränsen mot Fiskargatan bli än tydligare och parken mer avskild.

Åtgärdsförslag

- Upprätthåll hög skötselnivå.
- Se över belysningen på platsen.

NATURPARKER I TROSA

Parker med spontant uppkommen vegetation.

Höga naturvärden förekommer, liksom värden för rekreation, motion och lek. Skötseln är extensiv men i vissa delar förekommer intensivare skötsel, till exempel i anslutning till lekplatser.

Exempel på karaktäristiska kvaliteter:

Grön oas, lek, löpträning, promenader, ro, skidåkning, skogskänsla, naturupplevelse

Naturparker

7.11 Skolberget

7.12 Kruthusberget

7.13 Våtmarksområdet

7.11 SKOLBERGET

Storlek 7600 m²

Mål Utveckla platsen till en utsiktsplats.

Sociala värden Mötesplats, utsikt

Ekologiska värden Grön ö i staden

Beskrivning Skolberget utgörs av en skogsklädd naturmarkshöjd med berg i dagen. Från bergets topp har man utsikt över Trosa.

Skolberget har viss förbindelse med Kruthusberget men de båda höjderna separeras av Högbergsgatan och parkeringen längs Kruthusbergets västra sida.

Analys Skolberget är ett exempel på en i Trosa typisk sparad naturmark bland bebyggelsen. Höjden ligger avskuren från omgivningen, den är skyddad från insyn och relativt svårtillgänglig. Området är ibland skräpigt med rester från grillning, fester med mera.

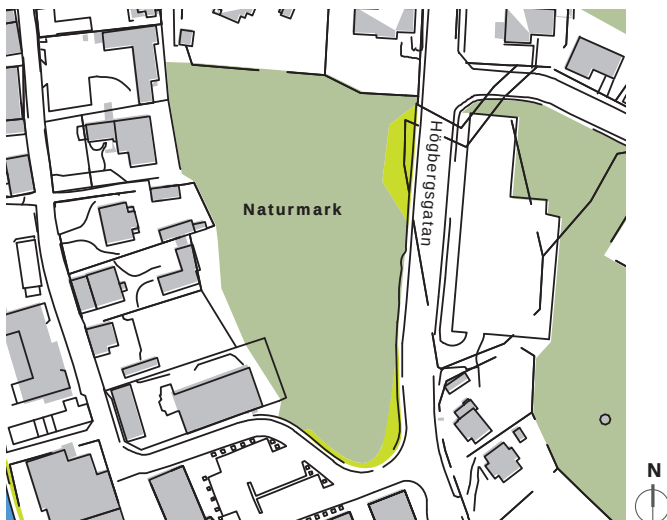
Skolberget alternativt Kruthusberget kan utvecklas och göras mer tillgängligt genom en anlagd naturstig och/eller en anlagd utsiktsplats mot havet med sittmöjligheter. En eventuell utsiktsplats på Skolberget skulle kunna skyltas från parkeringen utmed Högbergsgatan som en attraktion för både boende och besökare.

Området är idag relativt igenväxt och behöver gallras.

En eventuell belysning skulle kunna vara av effektbelysningskaraktär och koncentrerad till vissa punkter. Vid eventuell belysning är det viktigt att inte belysa för mycket så att omgivningen upplevs som ett svart hål och därmed blir svårt att uppfatta.

Åtgärdsförslag

- Upprätthåll befintlig naturkaraktär och värden.
- Gallra för utblickar och skapa eventuellt en mer anlagd utsikts- och mötesplats.
- Belysning?
- Trappa från Högbergsgatan?
- Skyltning?

Platsen idag

7.12 KRUTHUSBERGET

Storlek 11 100 m²

Mål Utveckla platsen till en utsiktsplats.

Sociala värden Mötesplats, utsikt

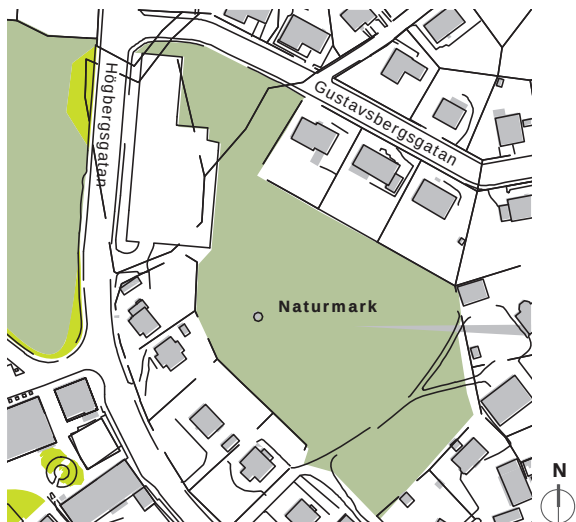
Ekologiska värden Grön ö i staden

Beskrivning Kruthusberget utgörs av en skogsklädd naturmarkshöjd med berg i dagen. Liksom från Skolberget har man från toppen utsikt över Trosa.

Kruthusberget har viss förbindelse med Skolberget men de båda höjderna separeras av Högbergsgatan och parkeringen längs Kruthusbergets västra sida.

På bergets västra sida finns rester av äldre bebyggelse.

Analys Kruthusberget är ett exempel på en i Trosa typisk sparad naturmark bland bebyggelsen. Höjden ligger avskuren från omgivningen, den är skyddad från insyn och relativt svårtillgänglig. Området är ibland skräpigt med rester från grillning, fester med mera.

Platsen idag

Kruthusberget alternativt Skolberget kan utvecklas och göras mer tillgängligt genom en anlagd naturstig och/eller en anlagd utsiktsplats mot havet med sittmöjligheter. En eventuell utsiktsplats på Kruthusberget skulle kunna skyltas från parkeringen utmed Högbergsgatan som en attraktion för både boende och besökare.

Området är idag relativt igenväxt och behöver gallras.

Den befintliga bebyggelsen skulle kunna renoveras.

En eventuell belysning skulle kunna vara av effektbelysningskaraktär och koncentrerad till vissa punkter. Vid eventuell belysning är det viktigt att inte belysa för mycket så att omgivningen upplevs som ett svart hål och därmed blir svårt att uppfatta.

Åtgärdsförslag

- Upprätthåll befintlig naturkaraktär och värden.
- Gallra för utblickar och skapa eventuellt en mer anlagd utsikts- och mötesplats.
- Belysning?
- Renovera befintlig bebyggelse?
- Skyltning?

7.13 TROSA VÅTMARK

Storlek 6 hektar

Mål Upprätthåll och utveckla befintlig karaktär och befintliga värden.

Sociala värden rekreation, pedagogik, mötesplats

Ekologiska värden Våtmark, växt- och djurliv

Beskrivning Vattenrenings- och rekreationsområde norr om Trosa. Till Trosa våtmark pumpas avloppsvattnet från tätorten efter behandling i reningsverket i Trosa hamn. I våtmarken renas vattnet ytterligare och sedan våtmarken togs i drift 2003 har utsläppen av skadliga ämnen till stadsfjärdarna i Trosa minskat betydligt.

Våtmarken har bidragit till ett rikare växt- och djurliv i området och många boende i Trosa och skol- och förskolegrupper använder våtmarkspromenaden frekvent för rekreation och pedagogik.

Analys En stadsnära våtmark och ett exempel på hållbart samhällsbyggande i Trosa kommun.

Gångmöjligheterna skulle kunna förbättras ytterligare och tillfälliga viloplatser uppföras längs anlagda gångstråk. Eventuellt skulle en större plats för samling och grillning kunna uppföras inom området.

Gångstråket vid Trosa våtmark kan på sikt bli en del av ett sammanhängande gång- och cykelstråk som förbinder Trosa och Vagnhärad.

Åtgärdsförslag

- Upprätthåll befintlig karaktär och befintliga värden.
- Koppla våtmarken till ett eventuellt framtida gång- och cykelstråk längs ån mellan Trosa och Vagnhärad.

STRÅK I TROSA

Ett stråk är en målpunkt i sig och en vägledning från en plats till en annan.

Exempel på karaktäristiska kvaliteter:

Promenad, cykling, kanot, ro, lek, odling, temporära installationer, evenemang.

Stråk

7.14 Trosaån

7.14.1 Hamnen - Torgbron

7.14.2 Torgbron - Kungsbron

7.14.3 Kungsbron - Trosa kvarn

7.15 Trosa hav (Strandvägen, Kustvägen-Varvsvägen)

7.14 TROSAÅN

Längd ca 1300 m

Mål Öka attraktiviteten och tillgängligheten längs hela ån från Trosa hamn till Trosa kvarn.

Sociala värden Promenad, turism, grön oas, sitta i solen, ro, kanot, fiske

Kulturarhistoriska värden Trosaåns dalgång är riksintresse för kulturmiljövård.

Beskrivning Stråket längs Trosaån knyter samman Trosa hamn med Trosa kvarn. Stråket är en målpunkt i sig själv och knyter ihop flera platser längs vägen.

Stråket löper i direkt anslutning till ån längs hela sträckan utom vid Kungsbron där stråket tvingas ta en omväg över Östra Långgatan.

Kajen är av omväxlande sten eller trä. I övrigt utgörs stommen av grusade gångar och klippta grässlånter som närmare kvarnen övergår till slånter med högre grås och våtmarksvåxter. På vissa stråckor har nya tråd planterats med stöd av föreningar och privatpersoner. Vid dessa tråd återfinns informationsskyltar om tråden.

Soffor, bänkar och belysningsstolpar finns placerade utmed stråket och är av varierande sort och beskaffenhet.

Analys Stråket är väldigt pittoreskt i de södra delarna och ett av de element som bidrar till Trosas popularitet som turistmål. Stråckan mellan Trosa hamn och Trosa torg är den som nyttjas mest och här är trycket och slitaget högt.

Vid Torgbron kan stråket göras än mer tillgängligt med hjälp av ramper och genom att rensa sly för ökad sikt. För att locka besökare att röra sig längre norrut längs stråckan kan tillägg i form av nya platser och fler sittplatser bidra.

Vid passagen mellan Kungsbron och Strömbron där stråket tar omväg över Östra Långgatan är det viktigt att få ledning vidare längs ån.

Stråkets möblering och belysning borde vara enhetlig längs hela stråckan för att signalera att det rör sig om ett sammanhållet stråk.

Åtgärdsförslag

- Anlägg nya tydliga platser som blir målpunkter längs ån
- Belys tråd vid broar
- Anordna enhetlig möblering längs hela stråckan
- Anordna enhetlig belysning längs hela stråckan
- Anordna enhetlig skyltning längs hela stråckan
- Använd klassiska och robusta material som smågatsten, grus, granithållar, tråd, grås och järn som knyter an till Trosas historiska karaktär

 Nya/utvecklade målpunkter längs ån

7.14.1 HAMNEN – TORGBRON

Storlek 7600 m²

Beskrivning Pittoresk och välbesökt sträcka. Mestadels stenkaj med grusade gångar närmast ån och klippt grässlänt mot bebyggelsen. Idag växer ogräs i kanten närmast ån och det finns problem med erosion av grus som rinner ut i Trosaån från gångvägarna.

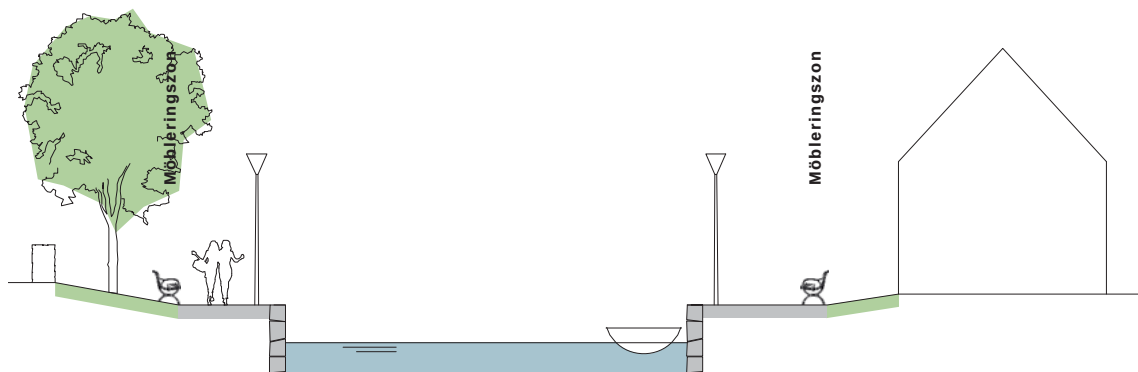
Låga belysningsstolpar av äldre modell. Soffor samt träd med informationsplaketter står placerade i bakkant av stråket mot grässlänten.

Analys Klassisk sektion längs Trosaån med höga krav på skötsel. Karaktären är pittoresk men intrycket dras ner av ogräset.

Soffor och eventuell annan möblering placeras i gränsen mellan grusgång och grässlänt. Belysningsstolpar placeras längs kajkanten.

Åtgärdsförslag

- Tag bort ogräset längs kajen. Kommunen planerar att försöka sköta ogräskanten närmast vattnet med en vägladd. Avvakta resultatet.

Typsektion skala 1:200(A4)

PLATSER VID TORGBRON

Beskrivning Där åpromenaden möter Torgbron återfinns en nivåskillnad som gör att åstråket inte nås lätt i alla punkter. Från Stora torget är ån tillgänglig via en ramp endast på den sydöstra sidan om Torgbron. I övriga punkter nås åstråket via en åsnetrappa respektive smala grusade stigar.

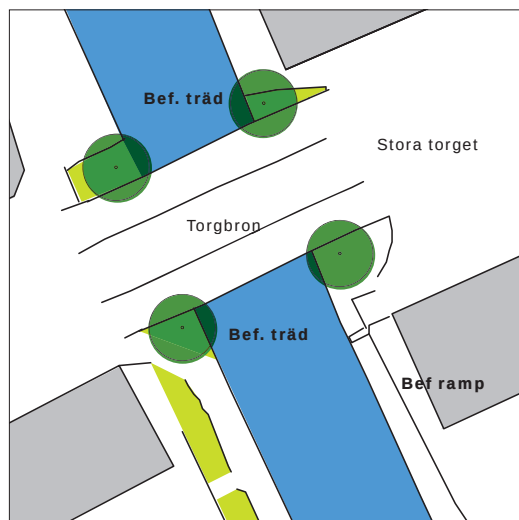
På vardera sida om Torgbron står två större träd vid vilka det växer rotskott och sly.

Analys Viktig punkt längs sträckan då man här når Stora torget. På den sydvästra och nordöstra sidan om ån är passagerna dock smala och otillgängliga och bör byggas om och förse med ramper för att öka tillgängligheten för alla. Stora buskar täpper också till passagerna och skymmer sikten.

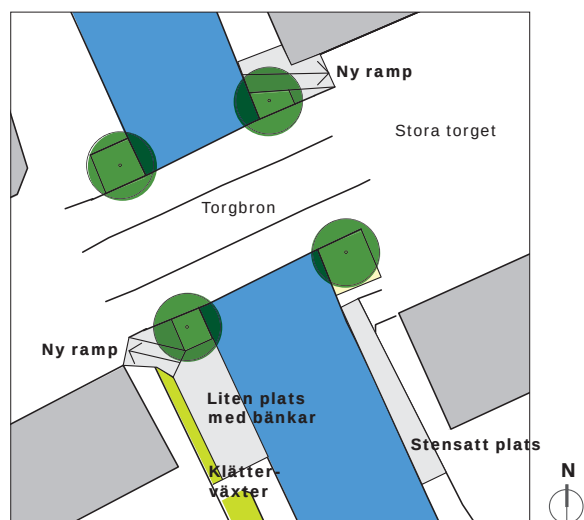
Söder om Torgbron finns möjlighet att anlägga två små platser som kan bli nya målpunkter längs sträckan.

Åtgärdsförslag

- Förbättra tillgängligheten till ån genom att anlägga nya ramper av granit med handledare av vid nordöstra och sydvästra sidan om bron.
- Stensätt två platser på båda sidor söder om bron.
- Ta bort buskar och sly vid träden vid bron och grusa ytorna.
- Tag bort buskaget vid sydvästra sidan om bron och plantera klätterväxter mot det befintliga planket.
- Ersätt träräcken med smidesräcken.
- Belys träden.

Platsen idag

Skiss åtgärdsförslag

7.14.2 TORGBRON - KUNGSBRON

Storlek 9000 m²

Beskrivning Efter Torgbron utgörs kajen mestadels av tråkaj. Efter Gröna parken består zonen närmast kajkanten av en tydlig gräskant. Strax före Kungsbron upphör tråkajen och istället släntar gräskanten ner mot ån. Grässlätten är här bevuxen med högre gräs, ogräs och vattenvegetation. Träd är placerade i den bakre grässlätten mot bebyggelsen.

Längs sträckan återfinns en mellanhög belysningsstolpe.

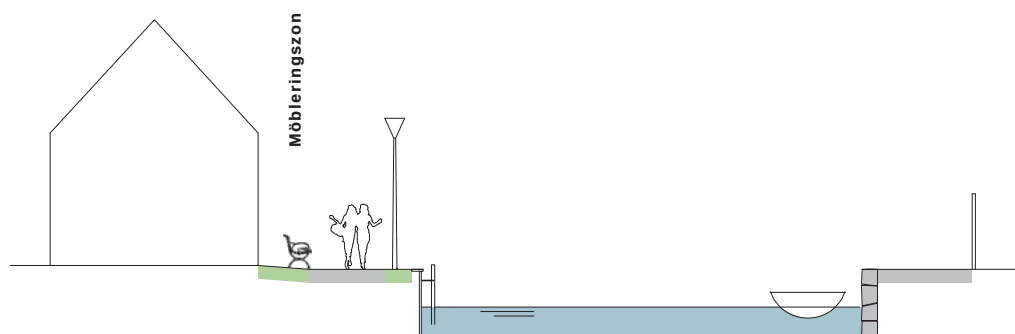
Trosa kommun kommer att genomföra stabiliseringsåtgärder mellan Kvanen och Smäckbron. Gestaltungsprogram för stabiliseringsåtgärder håller på att tas fram.

Analys Sektionen med gräskant på båda sidor om gångvägen på åns västra sida är en klassisk bild av Trosaån och bör råda efter Gröna parken. Mellan Torgbron och Gröna parken tas ogräset längs kajen bort genom ogrärensning eller vägsladd.

Sly längs kajkanten bör tas bort. Vid Kungsbron präglas området närmast ån av vildvuxna växter och känns skräpig. Genom att anlägga en ny plats i detta läge kan en attraktiv målpunkt längs sträckan skapas.

Åtgärdsförslag

- Ta bort ogräs längs kajkanten mellan Torgbron och Gröna parken.
- Røj sly längs kajkanten och vid broarna.
- Komplettera med soffor i bakre grässlätt.
- Komplettera med nya träd som på sikt kan ersätta stora befitnliga träd.
- Utveckla en tydlig plats vid Kungsbron.

Typsektion skala 1:200(A4)

PLATS VID KUNGSBRON

Storlek 1500 m²

Beskrivning Breddad grön remsa vid Kungsbron. Platsen är omgiven av vattenväxter och ogräs. Bänken på platsen är i dåligt skick liksom bryggkonstruktion vid vattnet och informationstavlan om Sörmlandsleden. Kungsbrons räcken är omålade.

Analys Ytan utgör ingen tydlig plats idag utan präglas av höga växter och ogräs. Ytan är tillräckligt bred för att kunna rymma en fin liten plats att stanna till på med information och bänkar.

Bron är sliten och i behov av renovering. Blomlådor liknande de på stadens övriga broar bör monteras.

Belysning på platsen, bron och på intilliggande gränder bör ses över och förbättras då området upplevs som otryggt.

Även på östra sidan av ån finns behov av röjning och bättre belysning.

Åtgärdsförslag

- Rensa ogräs i gruset.
- Renovera Kungsbron.
- Anlägg en liten plats på åns västra sida, t ex i form av ett trädäck som skjuter ut över ån med ett vårdträd, bänkar och information om Sörmlandsleden och stråket längs Trosaån. Belys trädet.
- Röj och rensa ogräs på båda sidor av ån.
- Renodla våtmarksvegetationen och för eventuellt in ytterligare blommande våtmarksväxter såsom gul svärdslija.
- Se över och förbättra belysningen.

7.14.3 KUNGSBRON – KVARNEN

Storlek 7700 m²

Beskrivning För att ta sig vidare norrut efter Kungsbron måste man ta vägen över Östra Långgatan då möjligheten att röra sig i direkt anslutning till ån är avskuren mellan Kungsbron och Strömbron. Vid parkeringen vid Strömgatan går en gångväg ner mot ån och åstråket fortsätter sen mot Trosa kvarn längs med åns västra sida.

Mellan Strömbron och kvarnen är slänterna mot ån branta och bevuxna med högre gräs och vattenväxter. Problem med erosion finns längs vissa delar av ån. Längs sträckan återfinns en tredje variant av belysningsstolpe.

Strax söder om kvarnen vidgas en yta vid ån som avgränsas av ett plank mot intilliggande bostadsbebyggelse.

Miljön kring Trosa kvarn är inbjudande med äldre bebyggelse, vattenytor, vattenfall och uppvuxna träd.

Trosa kommun kommer att genomföra stabiliseringsåtgärder mellan Kvanen och Smäckbron. Gestaltungsprogram för stabiliseringsåtgärder håller på att tas fram.

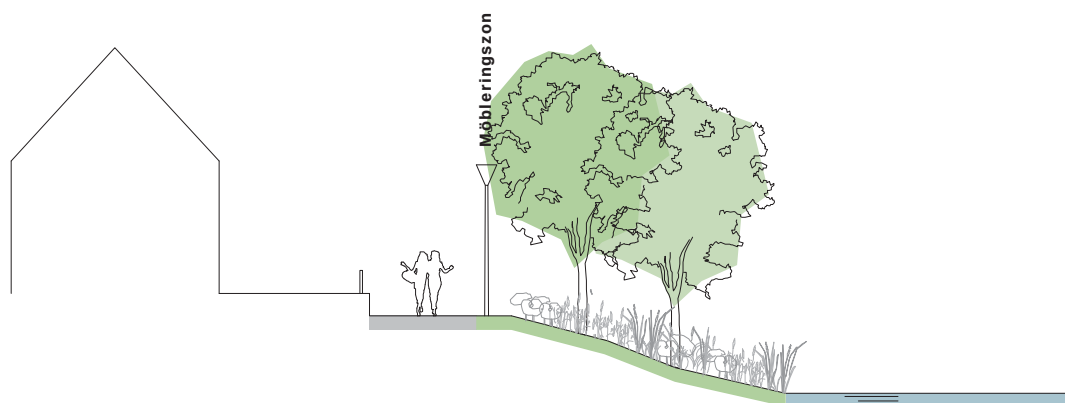
Analys Vägen från Östra långgatan mot Trosaån är otydlig. Det bör signaleras att stråket längs Trosaån fortsätter norrut. Det höga gräset och de uppvuxna träden som hänger ut över ån är fina och ger platsen karaktär. Slyröjning bör dock utföras regelbundet för att det inte ska växa igen.

Belysningsstolparnas karaktär vid ån på denna sträcka passar inte in.

En ny anlagd plats söder om kvarnen kan bli en attraktiv målpunkt längs denna sträcka med utsikt mot vattnet och Trosa kvarn.

Åtgärdsförslag

- Tydliggör vägen till Trosaån vid Strömgatan. Strukturera upp platsen, placera en bänk och ett större träd som anas från Östra Långgatan och som signalerar att stråket längs Trosaån fortsätter.
- Belys träd vid Strömbron och vid kvarnen.
- Placera bänkar i den främre grässlätten längs ån.

Typsektion skala 1:200(A4)

PLATS VID KVARNEN

Storlek 2200 m²

Beskrivning Plan och öppen klippt gräsyta från vilken man har utsikt över ån och Trosa kvarn. Ett mellanhögt plank avgränsar ytan från bostadsbebyggelsen intill.

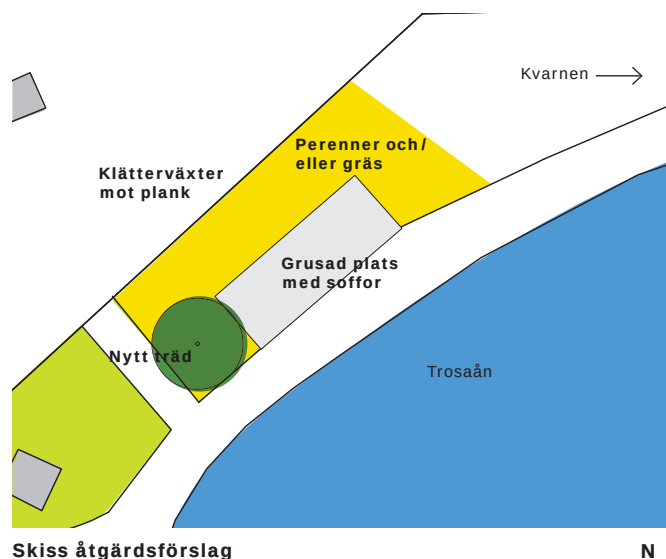
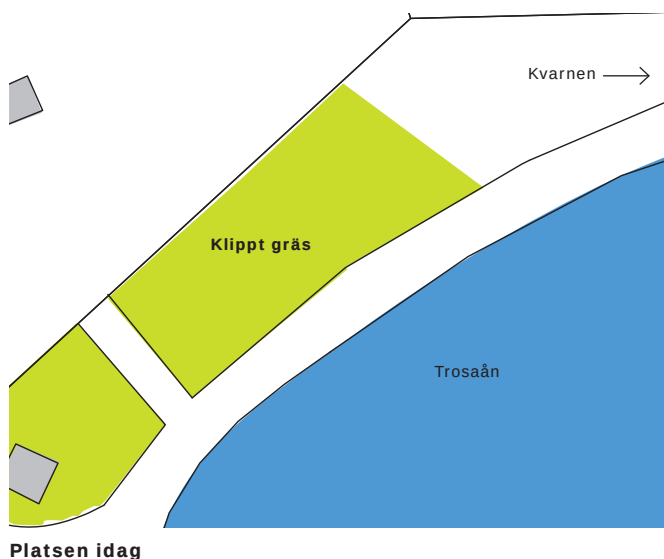
Analys Plats med utmärkt solläge och vacker utsikt över ån och kvarnen. Ytan med potential att bli en fin plats och målpunkt längs åstråket.

Planket i platsens bakkant är något lågt och skulle behöva bytas ut eller förses med växter för att platsen ska kännas offentlig.

Möjligt samarbetsprojekt med Trosa trädgårdssällskap.

Åtgärdsförslag

- Anlägg en plats av grus.
- Placera ett nytt vårdträd i anslutning till platsen.
- Anlägg ett högre plank i samma färg som bakomliggande bebyggelse och/eller plantera klätterväxter vid planket.
- Gör platsen till ett smycke genom att anlägga en perennplantering.

7.15 TROSA HAV

Längd 3500 m

Mål Förbättra attraktiviteten och tillgängligheten längs ett vatten- och stadsnära stråk.

Sociala värden Rekreation, promenad, grön oas, sitta i solen, ro, lek, kanot, fiske

Ekologiska värden Nyckelbiotopen i Näktergalslunden

Beskrivning Vattennära gång- och cykelstråk mellan Västerlånggatan (Tureholmsviken) och Långnäs. Stråket går längs bostadsbebyggelse, genom naturmark, stadslandskap och hamnområde och varierar kraftigt i karaktär längs sträckan. Ibland rör man sig på asfalt och ibland på grus.

Mellan Västra Långgatan och Sjögatan finns till viss del ny gatubelysning.

Analys Ett befintligt stråk som skulle kunna definieras tydligare och få ökad användning. Närheten till vattnet och solläget ger bästa förutsättningar för utveckling av

ett varierande och karaktärsfullt stråk med attraktiva målpunkter längs hela sträckan.

Längs stråket skulle fler sittplatser, en temalekplats, ett utegym, en hundrastgård, bryggor, utsiktsplatser, utsiktstorn m.m. kunna anläggas.

Vattenkontakten är på vissa delar av sträckan idag inte så god. För att åtgärda detta kommer kommunen i ett första steg att, under en treårsperiod med start 2013, klippa vass.

Belysningen är av varierande art och behöver ses över och förbättras längs sträckan.

Åtgärdsförslag

- Ta fram ett program för hela sträckan
- Identifiera lämpliga målpunkter och lägen för dessa.
- Se över belysningen.
- Realisera stråk och platser etappvis.

Möjlig sträckning för Trosa havsstråk

ENTRÉER TILL TROSA

Entrén signalerar ankomst till staden och kan ha en identitetsskapande funktion. Kan åstadkommas med bland annat träd, planteringar och/eller belysning.

**Exempel på karaktäristiska kvaliteter:
Orienterbarhet, identitet, välkomnande**

Entréer

7.16 Norra entrén (Ådavägen)

7.17 Västra entrén (Västerljungsvägen/Smäckbrogatan)

7.16 NORRA ENTRÉN, ÅDAVÄGEN

Storlek 27 500 m²

Mål Skapa en välkomnande entré till staden

Kulturhistoriska värden Kulturlandskapet nära staden

Beskrivning Infarten till Trosa norrifrån rör sig genom det sörmländska kulturlandskapet. När man närmar sig staden kantas vägen av ett småskaligt industriområde på den östra sidan och av öppen odlingsmark på den västra. Landskapsrummet definieras av trädridån längs Trosaån och de skogsklädda bergen i väster.

Parallellt med vägen löper en separat gång- och cykelväg utmed vilken en gles trädrad med lönn och lind är planterad.

I höjd med Stensundsvägen tättnar bebyggelsen utmed gatan.

Analys Idag har Ådavägen en karaktär av landsväg och med industriområdet och de små enstaka träden längs gång- och cykelvägen upplevs entrén som något torftig.

En utveckling av entrén bör sträva efter att definiera och förtydliga gränsen mellan stad och land så att entrén kan göras mer välkomnande.

Vägutformningen bör ta hänsyn till det befintliga landskapsrummet och betona och lyfta fram det. Träden utmed cykelvägen på den västra sidan bör därför tas bort så att det öppna landskapsrummet tydliggörs.

Längs Ådavägens östra sida bör trädraden bevaras och eventuellt förlängas. Alternativt kan större grupper av träd planteras framför industribyggnaderna som komplement till befintliga träd.

Gräs och sly ska klippas och röjas för att upprätthålla ett omhändertaget intryck. Att byta gatubelysning kan också förtydliga entrén och öka karaktären av stad.

Söder om Stensundsvägen kan gatan på sikt ges en mer stadsmässig karaktär genom t ex byte av gatubelysning. Gestaltningen bör också ta hänsyn till Högbergsgatans utformning längre söderut.

Åtgärdsförslag

- Ta fram ett program för upprustning för att skapa en tydligare och mer välkomnande entré till staden.

7.17 VÄSTRA ENTRÉN, VÄSTERLJUNGSV./SMÄCKBROG.

Storlek 13 900 m²

Mål Skapa en välkomnande entré till staden

Kulturarhistoriska värden Kulturlandskapet nära staden

Beskrivning Landsvägsinfart med otydlig entré och gräns mellan stad och land.

Parallellt med vägen löper en separat gång- och cykelväg. Körbana och cykelbana avgränsas ibland av ett gräsbevuxet dike, ibland av en grus- eller asfaltremsa. Ingen separat belysning finns längs gång- och cykelvägen.

Bilister håller idag hög hastighet ända fram till Folkets hus.

Strax öster om Malmvägen står en informationstavla om Trosa stad. I höjd med Ankargatan tätar bebyggelsen utmed vägen.

Analys Västerljungsvägen inbjuder idag till höga hastigheter och vägens utformning mellan Gnejsvägen och staden bör ses över så att hastigheterna minskar.

En utveckling av entrén bör sträva efter att definiera och förtydliga gränsen mellan stad och land så att entrén kan göras mer välkomnande.

Från den definierade entrépunkten bör vägen ges en mer stadsmässig karaktär. Till exempel genom kantsten av granit, alléplanteringar och/eller en mer stadsmässig gatubelysning.

Informationstavlan renoveras eller ersätts med ny.

Åtgärdsförslag

- Ta fram ett program för upprustning för att skapa en lugnare, tydligare och mer välkomnande entré till staden.

Platsen idag

Åtgärdsförslag för Vagnhärads centrum

8 ÅTGÄRDSFÖRSLAG FÖR VAGNHÄRAD

Av de platser, stråk och vägområden som kommunen pekat ut som intressanta att studera i Vagnhärad fokuserar parkplanen på 13 stycken för vilka en beskrivning, analys och åtgärdsförslag har tagits fram.

Aktivitetsparker/platser

8.1 Ödesbyområdet

Kvartersparker

8.2 Teleparken

8.3 Lekpark vid Safiren

8.4 Nygårdsplatån

8.5 Lekplats Julaftonsvägen

8.6 Lokes och Frejas Hage

Prydnadsparker

8.7 Ravinen

Naturparker

8.8 Hagarna

8.9 Häradsscenen

Stråk

8.10 Vagnhärad runt

8.11 Trosaån Vagnhärad-Trosa

Entréer

8.12 Östra entrén (Stationsvägen)

8.13 Västra entrén (Stationsvägen)

AKTIVITETSPARKER I VAGNHÄRAD

En aktivitetspark är en större park med goda förutsättningar att bli ett attraktivt och tillgängligt besöksmål för hela Trosa. Öppna gräsytor och träd utgör stommen. Gångvägar och platser, samt ytor för lek och sportaktiviteter gör aktivitetsparkerna lämpliga för intensiv användning och evenemang av olika slag. Blomsterplanteringar, lekplatser och uteserveringar förekommer i olika utsträckning.

Exempel på karaktäristiska kvaliteter:

Folkliv, evenemang, grön oas, lek, picknick, pulkaåkning, ro, sitta i solen, blomprakt, bollspel, uteservering, temporära installationer.

Aktivitetsparker/platser

8.1 Ödesbyområdet

8.1 ÖDESBYOMRÅDET

Storlek 77 150 m²

Mål Utveckla området till en landskaps- och aktivitetspark.

Sociala värden Jogging, sport, promenader

Ekologiska värden Trosaån och omgivande vegetation, trädgångar

Beskrivning Ödesbyområdet är ett större grönområde med Trosaån och järnvägen i norr och den högre liggande villabebyggelsen i söder. I nordväst ansluter området till Ravinen.

Områdets karaktär varierar mellan trädbevuxna partier, slagna ängar och klippta gräsytor. Det genomkorsas av asfalterade gångvägar med traditionell parkvägsbelysning. Idag har området liten funktionell variation.

Marken är geotekniskt känslig och då risk för ras föreligger kan inga konstruktioner anläggas på platsen utan geoteknisk rådgivning.

De stabiliserande trädplanteringar som anlades efter skredet 1997 är idag ogenomträngliga. Skötselprogram finns för dessa.

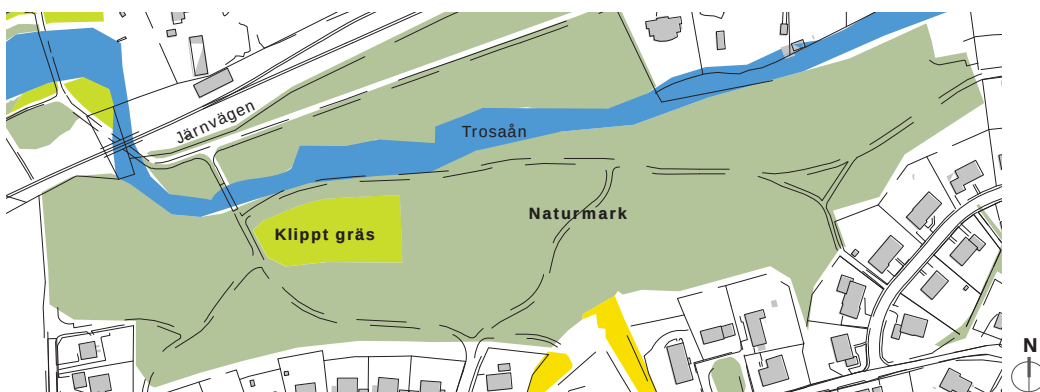
Analys Ett område med potential att utvecklas till en attraktiv landskaps- och aktivitetspark genom att anlägga ytor för spontantidrott, lek, grillning mm. Tillsammans med Ravinen har området möjlighet att få funktionen och karaktären av Vagnhärads stadspark. Om marken tillåter kan platsen användas för evenemang såsom t ex teaterföreläsningar och konserter.

Området utgör en naturlig del i ett framtida gång- och cykelstråk utmed Trosaån. En ökad kontakt med ån i form av t ex bryggor skulle öka platsens attraktivitet.

Att informera om platsens dramatiska historia kan också vara intressant.

Åtgärdsförslag

- Ta fram ett program för utveckling av hela området.
- Anlägg ytor för spontanidrott och lek.
- Identifiera platser där man kan komma nära ån och anlägg en eller flera bryggor. Skapa utblickar mot ån.
- Se över gallring av trädplanteringar för att ta fram solitära träd. Undersök möjligheten till kompletterande trädplanteringar.
- Se över skötselnivån på bef ytor - kan vissa ytor bli mer extensiva ängsytor?
- Se över belysningen för ökad trygghet.
- Utveckla temporära och permanenta tillägg med t ex färgstarka blomsterfält, ljus, ljud, konst.

Platsen idag

KVARTERSPARKER I VAGNHÄRAD

Kvartersparker utgör viktiga rekreationsplatser och lugna oaser för de närboende.

**Exempel på karaktäristiska kvaliteter:
Grön oas, picknick, ro, sitta i solen, lek.**

Kvartersparker

8.2 Teleparken

8.3 Lekpark vid Safiren

8.4 Nygårdsplatån

8.5 Lekplats Julaftonsvägen

8.6 Lokes och Frejas Hage

8.2 TELEPARKEN

Storlek 1090 m²

Mål Utveckla parken till en kvarterspark och del i stråket Vagnhärad runt.

Sociala värden Grön oas, sitta i solen, blomsterprakt

Beskrivning Parken utgörs av en väl definierad rektangel med klippt gräs omgärdad av lugnt trafikerade gator och villabebyggelse.

Fyra större träd ger parken karaktär. Diagonalt över platsen går ett smalt gångstråk. Parken är lättillgänglig och ligger nära centrum och Ravinen. Den ligger i ett öppet sammanhang med ett gynnsamt väderstrecksläge.

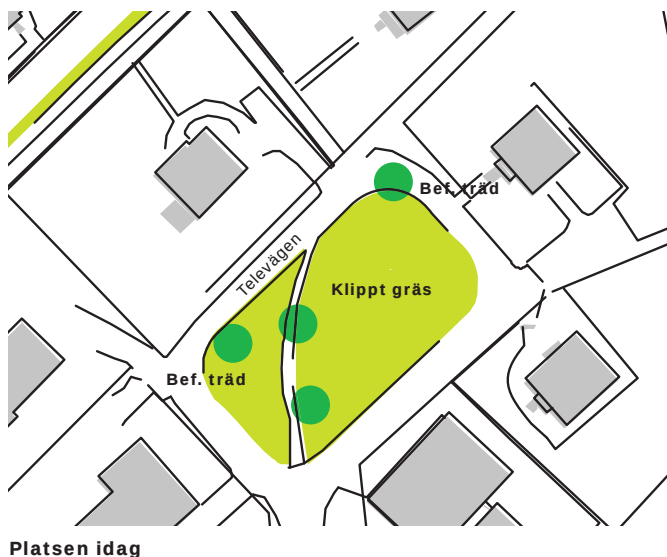
Analys Parken är idag relativt öppen och möjligtvis en plats där du stannar till en kort stund. Parken skulle kunna få en ökad användning genom enkla tillägg i form

av rumsskapande element och karaktärsfulla tillägg som kan ge parken identitet, t ex blommande träd.

Sittmöjligheter och andra funktioner som skapar anledning att stanna till skulle också vara välkomna tillägg.

Åtgärdsförslag

- Utveckla parken rumsligt genom att t ex plantera häckar, perenner och/eller så äng.
- Plantera blommande träd av en sort som kan ge parken identitet – tänk "Körsbärlunden" eller "Magnolialunden".
- Bredda gångstråket och gör det tillgängligt för alla.
- Komplettera parken med soffor.
- Anlägg eventuellt en grusad plats.
- Se över belysningen.
- Vid behov, komplettera parken med lek.
- Tillför temporära tillägg som t ex flyttbara trädgårdsmöbler på gräset eller en gunga i ett träd.
- Ta fram en programskiss för utveckling av parken.

8.3 LEKPARK VID SAFIREN

Storlek 5400 m²

Mål Bevara och utveckla befintlig karaktär och värden

Sociala värden Lek

Beskrivning Stor, öppen och plan gräsyta med centralt läge i Vagnhärad mitt emot badhuset Safiren. Området avgränsas i norr av Centrumvägen och i söder av villa-bebyggelse. Delar av ytan utgörs av en lekpark. Utmed Centrumvägen löper ett lågt trästaket.

Ett fåtal mindre träd står längs Centrumvägen och på gräsytan återfinns några oxlar placerade i grupp.

Området är öppet och väderstrecksförhållandena är gynnsamma. Skugga och regnskydd saknas dock på platsen.

Analys Platsens storlek och läge gör det möjligt att ge lekparken större betydelse och utveckla den till Vagnhä-

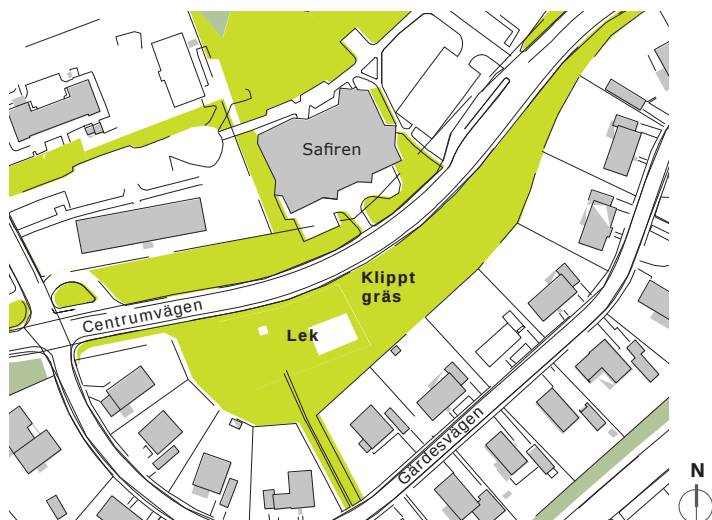
rads största. Området och lekparken kan också kopplas tydligare till Safiren i norr och befintlig stig mot Gärdesvägen i söder. Områdets storlek gör det också möjligt att tillföra fler funktioner på platsen, t ex parkering.

För att förbättra vistelsevärdena på platsen skulle parken vinna på att förtydligas rumsligt, t ex genom att plantera mer växter – befintliga träd längs Centrumvägen är alltför små för att ge en sådan effekt idag.

Att öka tillgängligheten för alla bör prioriteras liksom att tillskapa möjlighet till skugga och regnskydd.

Åtgärdsförslag

- Ta fram ett program där lekparken utvecklas och tydligare kopplas till Safiren.
- Utveckla och förläng befintligt gångstråk från Gärdesvägen till Centrumvägen via lekparken.
- Utveckla platsen rumsligt genom att t ex plantera flera trädgrupper.
- Gör lekparken tillgänglig för alla genom att koppla ihop lekytor med hårdgjorda gångstråk.
- Tydliggör entrén och utveckla en entréplats med soffor, bänkbord och regnskydd.
- Se över befintlig vegetation.
- Se över, utveckla och förbättra belysningen.

Platsen idag

8.4 NYGÅRDSPLATÅN

Storlek 5150 m²

Mål Bevara befintlig karaktär och värden

Sociala värden Bollspel

Beskrivning Stor öppen gräsplan med fotbollsmål norr om Skolvägen i Vagnhärads västra delar. Ytan gränsar till villabebyggelse i väster och öster och till skogspartier i norr och söder.

I skogsbrynet i områdets norra del har det funnits en lekplats som idag är riven. Här återfinns stora, ovårdade buskage.

Analys Välskött gräsplan som används för spontant bollspel. Funktionen är viktig och bör bevaras. Viktigt är också att fotbollsmålen fungerar och är säkra.

Lekplats saknas idag i närområdet. Om behov uppstår kan en ny lekplats anläggas på platsen för den gamla.

Åtgärdsförslag

- Upprätthåll funktion, karaktär och värden.
- Kontrollera kontinuerligt att fotbollsmålen inte är osäkra

8.5 LEKPLATS VID JULAFTONS-VÄGEN

Storlek 5200 m²

Mål Bevara befintlig karaktär och värden

Sociala värden Lek

Beskrivning Bostadsnära lekplats i Vagnhärads södra delar. Lekplatsen ligger i ett nord-sydligt grönstråk som löper genom bostadsområdet och som sträcker sig från angränsande odlingsmarker i söder till Ödesbyområdet och Trosaån i norr.

Lekplatsen omgärdas i norr av en klippt häck och på övriga sidor av buskage. Lekplatsen är renoverad och lekredskapen utgörs av sandlek, gungor och rutschkana. Soffor på platsen är av äldre modell.

Söder om lekplatsen finns en klippt gräsyta och söder om Julaftonsvägen finns en grusplan med fotbollsmål för

spontant bollspel. Höga nätstängsel skyddar på grusplanens kortsidor.

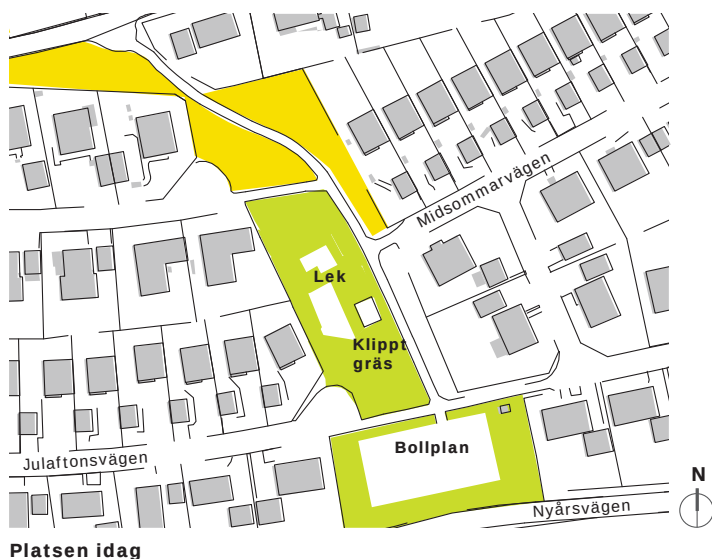
Analys En väl avgränsad lekplats där basbehovet för bostadsnära lek uppfylls. Tillgängligheten skulle kunna förbättras genom att anlägga hårdgjorda gångvägar in på lekplatsen.

Växtligheten behöver kontinuerligt ses över så att det inte växer igen och platsen upplevs otrygg.

Bollplanens funktion är viktig att bevara. Viktigt är också att fotbollsmålen fungerar och är säkra.

Åtgärdsförslag

- Upprätthåll funktioner, karaktär och värden.
- Kontrollera kontinuerligt att fotbollsmålen inte är osäkra

8.6 LOKES OCH FREJAS HAGE

Storlek 2400 m²

Mål Bevara och utveckla befintlig karaktär och värden

Sociala värden Lek, ro

Beskrivning Liten bostadsnära lekpark mellan rad- och kedjehusbebyggelsen i Vagnhärads norra delar. Öppna gräsytor ansluter till lekplatsen i norr och söder. Vid lekplatsen finns en del växtlighet i form av träd och buskar.

Väderstrecksläget är gynnsamt på platsen som ligger väl skyddad från trafikerade gator. Lekredskapen utgörs av sandlek, gungor och en mellanstor klätterställning med rutschkana.

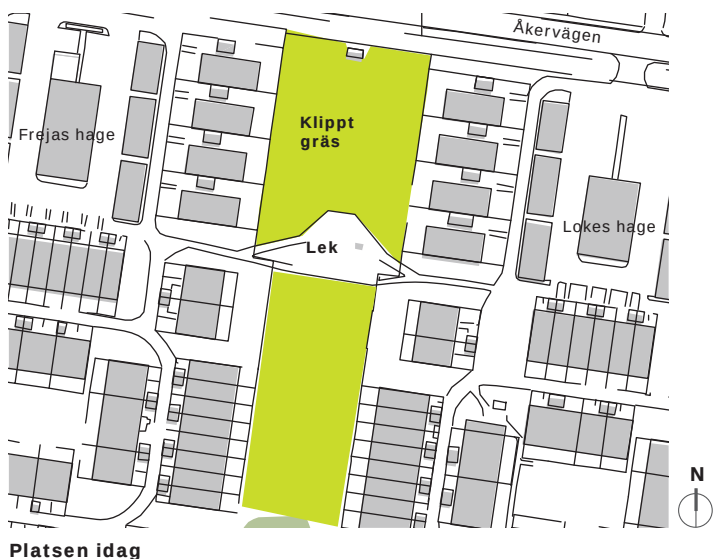
Analys Trevlig lekpark där träden och buskarna skapar en fin rumslighet. Lekparken uppfyller basbehovet för bostadsnära lek.

Tillgängligheten kan förbättras genom att anlägga hårdgjorda gångstråk till platsen. För att attrahera fler målgrupper kan platsen kompletteras med bord och soffor.

Växtligheten behöver kontinuerligt ses över så att det inte växer igen och platsen upplevs som otrygg. Att bevara befintliga träd och på sikt föryngra beståndet är också viktigt för upplevelsen av platsen.

Åtgärdsförslag

- Upprätthåll befintlig karaktär och värden.
- Komplettera eventuellt med sittplatser

PRYDNADSPARKER I VAGNHÄRAD

En prydnadspark domineras av välskötta gräsytor, träd och blomsterplanteringar. Den utgör en grön oas i bebyggelsestrukturen med plats att slå sig ner.

Exempel på karaktäristiska kvaliteter:

Blomprakt, grön oas, ro, sitta i solen, skulpturer, vatten, dekorativ belysning, temporära installationer.

Prydnadsparker

8.7 Ravinen

8.7 RAVINEN

Storlek 18 700 m²

Mål Bevara och utveckla nuvarande karaktär och värden.

Sociala värden Ro, sitta i solen, blomprakt, lek, vattenkontakt, naturupplevelse

Ekologiska värden Våtmarksvegetation

Beskrivning Fin- och landskapspark med centralt läge i Vagnhärad. Parken omfattar området från Gamla vägen i norr till järnvägsbron över Trosaån i söder.

Trosaån rinner genom parkens södra delar där vattnet, de stora träden och de klippta gräsyrtorna ger parken karaktär.

Från Gamla vägen skymtar vattnet under Stationsvägens bro som spänner över Ravinen. Nivåskillnaden mellan Gamla vägen och Trosaån ger dramatik och rumslighet till platsen.

Hela området genomkorsas av asfalterade gång- och cykelvägar som belyses av traditionell parkvägsbelysning.

Analys Ravinen är en grön oas och en plats med stora sociala och ekologiska värden. Parken skulle kunna utvecklas och ännu tydligare få funktionen och karaktären av en stadspark för Vagnhärad. Området skulle också kunna knytas ihop med Ödesbyområdet där lek- och spontanidrottsytor skulle kunna anläggas.

Ravinen bör även fortsättningsvis vara en plats dit olika målgrupper söker sig. Parken ska erbjuda värden såsom naturupplevelse, vattenkontakt, ro, blomsterpark, sittmöjligheter mm. Den befintliga karaktären i parkens södra del bör bevaras men har också potential att utvecklas och förstärkas vid eventuella tillägg. Skötselnivån bör vara hög i parken.

Stor hänsyn måste tas till markens geotekniskt dåliga beskaffenhet vid arbeten i området.

Åtgärdsförslag

- Ett program för upprustning och utveckling av parken finns framtaget. Arbeten kommer att genomföras under 2013.

Platsen idag

NATURPARKER I VAGNHÄRAD

Parker med spontant uppkommen vegetation.

Höga naturvärden förekommer, liksom värden för rekreation, motion och lek. Skötseln är extensiv men i vissa delar förekommer intensivare skötsel, till exempel i anslutning till lekplatser.

Exempel på karaktäristiska kvaliteter:

Grön oas, lek, löpträning, promenader, ro, skidåkning, skogskänsla, naturupplevelse

Naturparker

8.8 Hagarna

8.9 Häradsscenen

8.8 HAGARNA

Storlek 54 000 m²

Mål Bevara och utveckla befintlig karaktär och värden

Sociala värden Naturupplevelse, promenad, spontant bollspel

Beskrivning Hagarna utgörs av ett stort sammanhängande område med klippta gräsytor i Vagnhärads norra delar. Låg bostadsbebyggelse omger området i norr, söder och öster. I väster har området koppling till ett större sammanhängande skogsområde.

Genom området löper en gång- och cykelväg av stenmjöl som belyses av låg parkvägsbelysning. Området är öppet. Träd förekommer nästan inte alls.

Merparten av ytorna ägs av Valhalls förening.

Analys Stort, öppet område som i den stora skalan definieras rumsligt av omgivande bebyggelse och högre ligande skogspartier. I den lilla skalan skulle tillägg i form av t ex större träd i grupper kunna ge ökad rumslighet

och variation. Sittplatser saknas i området och soffor längs gångstråken kan vara ett välkommet tillskott.

De stora ytorna ger också möjlighet att, vid behov, anordna ytor för spontanidrott.

Åtgärdsförslag

- Upprätthåll nuvarande karaktär och värden.
- Plantera trädgrupper för ökad rumslighet och variation.

Platsen idag

8.9 HÄRADSSCENEN

Storlek 2 500 m²

Mål Utveckla platsen till en informations- och evenemangsplats samt en del i stråket Vagnhärad runt.

Sociala värden Promenad, samlingsplats, lek

Beskrivning Område med stora klippta gräsytor i Vagnhärad västra delar. Området avgränsas i norr av Centrumvägen och i söder av Trosaån och stora upp-
vuxna träd. Boulebanor, ett par flaggstänger samt ett par mindre träbyggnader återfinns på platsen. Den ena byggnaden fungerar ibland som scen och utgör start och mål för Hedebyvandringen som anordnas av Delblancsällskapet. En upptrampad stig löper längs ån och ingår som en del i Sörmlandsleden.

Analys Platsen är lättillgänglig och möjlig att utveckla till en målpunkt för lek, information och evenemang. Idag är platsen dåligt utnyttjad och funktionellt kan den utvecklas. Platsen kan bli en knutpunkt för Sörmlandsleden och för det påtänkta stråket Vagnhärad runt. Den kan då även rymma en parkering. Området kan bli en

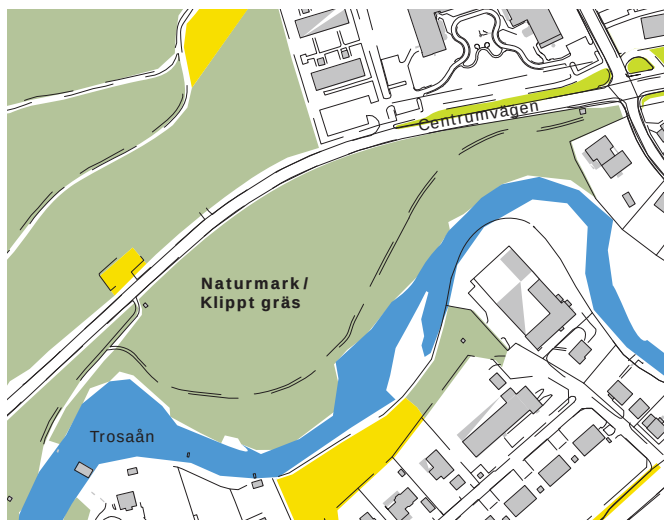
plats för olika typer av aktiviteter och för olika målgrupper, såväl ungdomar som äldre.

Även kontakten med Trosaån kan utvecklas, visuellt och fysiskt.

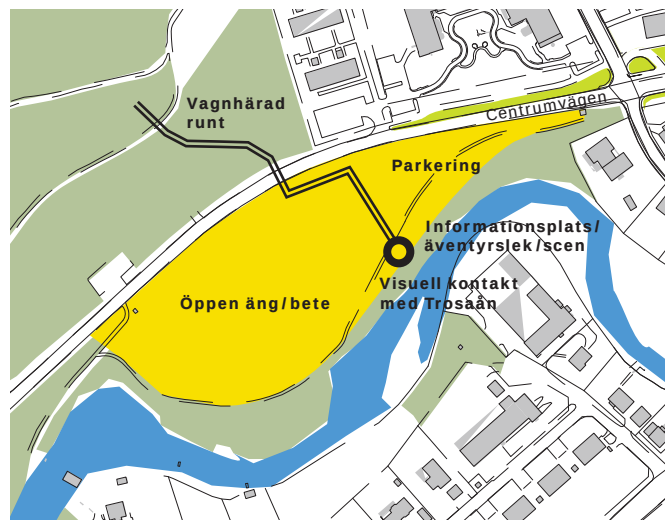
Dagens stora klippta gräsytor kan minskas i omfattning och istället bli ängsytor som kan skötas mer extensivt.

Åtgärdsförslag

- Anlägg äng på delar av ytan, inför ev bete.
- Skapa en informations- och samlingsplats nära ån som rymmer information, sittplatser och ev lek.
- Bevara delar av platsen öppen för tillfälliga evenemang.
- Upprätta en dialog med boende, ungdomar och barn i området och undersök hur de önskar använda och utveckla platsen? Finns t ex intresse för en äventyrslek eller bmx-bana i trädgränsen?
- Anlägg en parkering för ca 10 bilar.

Platsen idag

Skiss åtgärdsförslag

STRÅK I VAGNHÄRAD

Ett stråk är en målpunkt i sig och en vägledning från en plats till en annan.

Exempel på karaktäristiska kvaliteter:

Promenad, cykling, kanot, ro, lek, odling, temporära installationer, evenemang.

Stråk

[8.10 Vagnhärad runt](#)

[8.11 Trosaån Vagnhärad-Trosa](#)

8.10 VAGNHÄRAD RUNT

Längd ca 4500 m

Mål Friluftsstråk tillgängligt för alla

Sociala värden Cykling, paddling, vila, evenemang, lek

Kulturarhistoriska värden Fornlämningar

Ekologiska värden Trosaån, Lånestaheden

Beskrivning Vagnhärad runt är ett potentiellt stråk runt hela Vagnhärad – en ort som har mycket att erbjuda i form av naturupplevelser och kulturhistoria. Genom att utnyttja befintliga promenadvägar, lägga till nya och knyta ihop dessa med intressanta målpunkter och platser i och runt tätorten kan ett intressant stråk skapas. Stråket kan bli ett identitetsskapande element i Vagnhärad och en attraktion för såväl boende som turister.

Anläggandet av stråket kan ske etappvis och vandringen är ett möjligt samarbetsprojekt mellan kommunens tekniska förvaltning och dess natur- och kulturvårdare.

Åtgärdsförslag

- Identifiera intressanta målpunkter och knyt ihop dessa med befintliga och nya promenadvägar.
- Ta fram ett program för skyltning med information om platser, fornlämningar, träd, fågel- och djurliv etc.
- Utveckla ett gemensamt tema för utrustning, konstruktioner och sittplatser och identifiera platser för dessa.
- Verka för att hela stråket tillgänglighetsanpassas.
- Utveckla ett program för belysning längs hela sträckan.

Vagnhärad runt, möjlig dragning

8.11 TROSAÅN VAGNHÄRAD - TROSA

Storlek ca 6 km

Mål Ett gång- och cykelstråk längs Trosaån som kopplar samman Vagnhärad och Trosa.

Sociala värden Promenad, cykling, paddling, naturupplevelse, vila, evenemang

Kultuhistoriska värden Fornlämningar

Ekologiska värden Trosaån, våtmarksvegetation

Beskrivning Trosaån rinner genom Vagnhärad och fortsätter sedan söderut mot Trosa. Den ringlar sig fram genom det sörmländska kultur- och åkerlandskapet. Längs ån växer buskar och träd vilket gör att man från avstånd kan följa åns sträckning genom landskapet.

Idag kan man röra sig utmed Trosaån längs vissa sträckor medan andra sträckor är otillgängliga.

Ån utnyttjas idag för fiske, för paddling och småbåtar. Åsträckan från Nygårdsdammen i Vagnhärad till Trosaåns mynning är ett så kallat fiskevårdsområde.

Analys Trosaån mellan Vagnhärad och Trosa erbjuder vackra natur- och kulturupplevelser. Stora möjligheter

finns att utveckla friluftslivet och möjligheterna till kommunikation och rekreation längs sträckan, t ex genom att anlägga ett gång- och cykelstråk som kan koppla ihop Vagnhärad och Trosa.

Att utveckla platser och målpunkter längs sträckan för att på olika sätt öka vattenkontakten är också intressant.

Åtgärdsförslag

- Utred möjligheten att anlägga ett gång- och cykelstråk längs Trosaån.
- Ta fram ett program för ett sådant stråk.
- Skapa tillgängliga platser där man lättare kan komma nära vattnet.

Platsen idag

ENTRÉER TILL VAGNHÄRAD

Entrén signalerar ankomst till staden och kan ha en identitetsskapande funktion. Kan åstadkommas med bland annat träd, planteringar och/eller belysning.

**Exempel på karaktäristiska kvaliteter:
Orienterbarhet, identitet, välkomnande**

Entréer

8.12 Östra entrén (Stationsvägen)

8.13 Västra entrén (Stationsvägen)

8.12 ÖSTRA ENTRÉN, STATIONS- VÄGEN

Storlek 14 000 m²

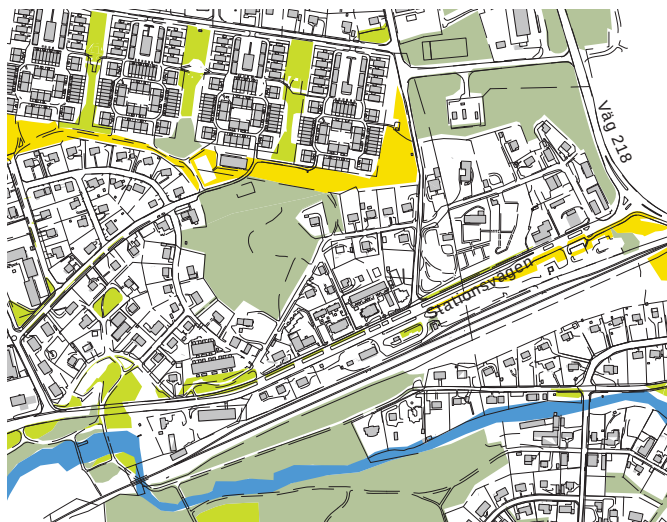
Mål Skapa en välkomnande entré till staden

Kulturhistoriska värden Kulturlandskapet nära staden, resecentrum, kyrkan

Beskrivning Stationsvägen utgör infarten till Vagnhärad från öster. Den nås från väg 218 som rör sig genom det sörmländska småbrutna kulturlandskapet.

Kommer man från norr kan man endast ana samhället. Bostadsbebyggelsen ligger dold bakom skogspartier och synliga från vägen ligger endast ett antal små industrier. Mötet med Stationsvägen sker abrupt.

Söderifrån annonseras samhället tydligare och redan i höjd med gamla vägen till Södertälje ser man Vagnhärad kyrka skymta i norr. Från bron över järnvägen syns Stationsvägen tydligt.

Platsen idag

Stationsvägen är en av huvudlederna genom Vagnhärad. Längs den östra delen av gatan ligger bostäder och butiker men också flera offentliga verksamheter såsom resecentrum, kyrka och Ungdomens hus. Gatans sektion byggs här upp av en dubbelriktad körbana, en bred, gräsbevuxen remsa med lindar och ölandstok samt en gång- och cykelbana.

Körbanan samt befintliga belysningsstolpar ägs och förvaltas av Trafikverket.

Analys Stationsvägen har förutsättningar att utvecklas till en än stiligare entré till Vagnhärad. Från väg 218 till Ravinen bör gatan även fortsättningsvis ha en enhetlig sektion. Vid en utveckling är det viktigt att gatan utformas som en sammanhållen helhet. Trafiktekniskt behöver antalet in- och utfarter till fastigheterna, refugernas utbredning, trafiksäkerhetsaspekter m m ses över. Gestaltningsmässigt bör materialval studeras och befintlig trädrad ses över och kompletteras där träd gått ut eller saknas. Gatan borde ges kantstenar av granit.

Åtgärdsförslag

- Ett enkelt program för upprustning finns framtaget. Viss upprustning kommer att utföras 2013.
- Ta ett helhetsgrepp på gatans gestaltning och funktion.
- Området runt väg 218 kommer att behöva ses över när utveckling av det nya bostadsområdet Solberga påbörjas.

8.13 VÄSTRA ENTRÉN, STATIONS- VÄGEN

Storlek 15 600 m²

Mål Skapa en välkomnande entré till staden

Kulturarhistoriska värden Kulturlandskapet nära staden

Beskrivning Landsvägsinfart med otydlig gräns mellan stad och landsbygd. Vägen närmar sig staden från väster och rör sig vackert genom det sörmländska kulturlandskapet med omväxlande öppna åkrar och skogspartier.

I höjd med Mjölnavägen uppträder den första mer samlade bostadsbebyggelsen på vägens norra sida. När man passerat Trosaån vid Stora Väsby tättnar bebyggelsen ytterligare.

Ända in till Gnestavägen är Stationsvägen bred och hastigheterna höga trots skyltad hastighet på 50 km/h. Vägen ägs och förvaltas av Trafikverket.

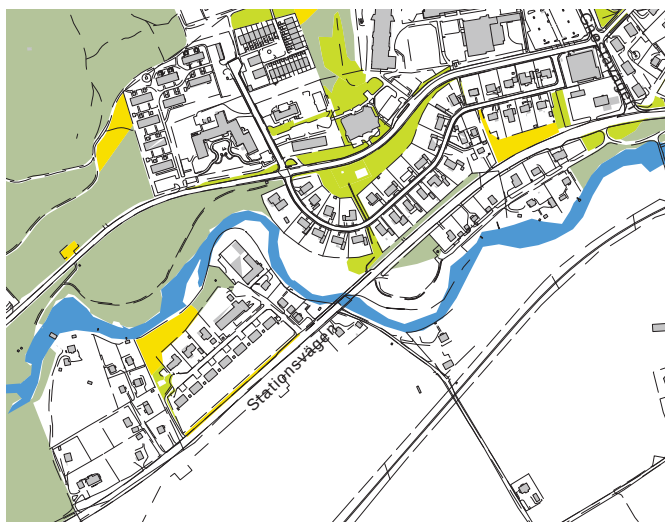
Analys Stationsvägen väster om Vagnhärads centrum inbjuder idag till höga hastigheter och vägens utformning bör ses över så att hastigheterna minskar.

En utveckling av entrén bör fokusera på att definiera och förtydliga gränsen mellan stad och landsbygd så att entrén kan göras mer välkomnande. Från den definierade entrépunkten bör vägen ges en mer stadsmässig karaktär, t ex genom kantsten av granit, alléplanteringar och/eller en mer stadsmässig gatubelysning. Alla eventuella förändringar måste ske i samråd med Trafikverket.

Förslag på entrépunkt är bron över Trosaån i höjd med Stora Väsby.

Åtgärdsförslag

- Ta fram ett program för upprustning för att skapa en lugnare, tydligare och mer välkomnande entré till staden.

Platsen idag

Åtgärdsförslag för Västerlångaå

9 ÅTGÄRDSFÖRSLAG FÖR VÄSTERLJUNG

Av de platser, stråk och vägområden som kommunen pekat ut som intressanta att studera i Västerljung fokuserar parkplanen på 2 stycken för vilka en beskrivning, analys och åtgärdsförslag har tagits fram.

Kvartersparker

9.1 Västerljungs blomsterpark

Entréer

9.2 Entrén till Västerljung (Västerleden)

KVARTERSPARKER I VÄSTERLJUNG

**Kvartersparker utgör viktiga rekreationsplatser
och lugna oaser för de närboende.**

**Exempel på karaktäristiska kvaliteter:
Grön oas, picknick, ro, sitta i solen, lek.**

Kvartersparker

9.1 Västerljungs blomsterpark

9.1 VÄSTERLJUNGS BLOMSTERPARK

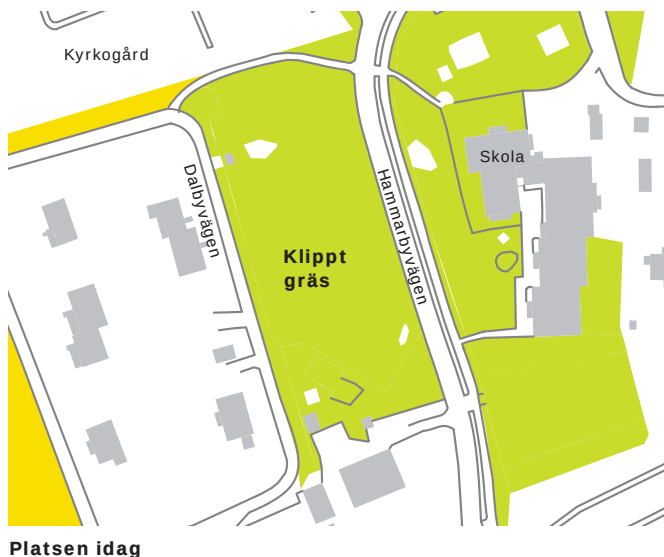
Storlek 5000 m²

Mål Bevara och utveckla parkens nuvarande karaktär och värden.

Sociala värden Grön oas, sitta i solen, blomsterprakt

Beskrivning Större parkyta med klippta gräsmattor och stora uppvuxna träd. Parken gränsar i öster mot Hammarbyvägen och i väster mot Dalbyvägen. Sambandet mot Hammarbyvägen är öppet medan gränsen mot Dalbyvägen är mer sluten med en ridå av uppvuxna träd. I norr avgränsas parken från Västerljungs kyrkogård med en klippt häck. I söder gränsar den mot bostadsbebyggelse.

Ett gång- och cykelstråk mellan Västerljungs skolan och samhällets västra delar korsar parken längs kyrkogården i norr.

Trädbeståndet i parken är varierande och består bl a av lönn, lind, kastanj, bok, björk och diverse fruktträd. Det dominerande trädet är en stor ädelgran som står placerad mitt på gräsytan i parkens norra hälft.

I parkens sydvästra del återfinns en fornlämning i form av en gravgrupp.

Analys Lummig park som får sin karaktär av de stora uppvuxna träden. Parkens centrala läge i Västerljung, nära skola och kyrka, gör platsen lämplig att utveckla till en mötesplats – ett önskemål från allmänheten som kommunen hörsammat.

En blomsterdel har under 2012 adderats längs parkens norra kortsida i bästa solläge och med utsikt över gräsytor och träden. Stora perennitor och en större avgrusad plats med soffor har anlagts. Viss gallring har också utförts av befintliga buskage och några träd i dålig kondition har fällts. De stora gräsytor, med möjlighet att spela boll, har genom blomsterdelens placering i norr kunnat bevaras.

Åtgärdsförslag

- Ta fram ett separat skötselprogram.
- Föryngra trädbeståndet på sikt så att parkens karaktär bevaras.

ENTRÉER TILL VÄSTERLJUNG

Entrén signalerar ankomst till staden och kan ha en identitetsskapande funktion. Kan åstadkommas med bland annat träd, planteringar och/eller belysning.

**Exempel på karaktäristiska kvaliteter:
Orienterbarhet, identitet, välkomnande**

Entréer

9.2 Entrén till Västerljung (Västerleden)

9.2 ENTRÉN TILL VÄSTERLJUNG, VÄSTERLEDEN

Storlek 900 m

Mål Bevara och utveckla en välkomnande entré till samhället

Kulturhistoriska värden Kulturlandskapet nära stan, järnvägen, björkallé

Beskrivning Västerljungs samhälle ligger mitt i det sörmländska kulturlandskapet omgivet av åkermarker. Det genomkorsas av Västerleden som utgör entré från såväl öster som väster.

När man närmar sig från öster lämnar man det öppna landskapet och passerar under en äldre järnvägsbro. Efter bron svänger vägen skarpt åt vänster och stiger sedan upp mot korsningen med Hammarbyvägen. Efter järnvägsbron fram till Hammarbyvägen kantas vägen av mindre skogspartier. Parallellt med vägen löper en separat gång- och cykelväg.

Kommer man från väster anar man samhället redan från håll. Där den nord-sydgående Västerleden gör en skarp sväng västerut återfinns en äldre björkallé med träd på omväxlande en eller två sidor av vägen. Västerleden kantas fram till Dalbyvägen av äldre bebyggelse.

I korsningen med Hammarbyvägen finns en entréplantering med perenner.

Analys Björkallén som kantar Västerljungs västra infart ger karaktär och signalerar tydligt var samhället börjar. Träden är dock gamla och på sikt behöver nya träd planteras. Att komplettera och förlänga allén längs Västerleden genom hela samhället skulle markera entrén från båda håll och ge ett tydligt uttryck till genomfartsvägen och orten. En genomgående trädrad längs Hammarbyvägen skulle också ge stadga och karaktär åt Västerljungs andra största gata.

Den befintliga entréplanteringen i korsningen Hammarbyvägen/Västerleden kan markeras ytterligare genom att ges en tydligare avgränsning mot anslutande mark och gångbana.

Åtgärdsförslag

- Renovera allén längs Västerljungs västra infart.
- Förläng allén längs Västerleden så att den löper genom hela samhället.
- Plantera en allé/trädrad längs Hammarbyvägen.
- Ge entréplanteringen en tydligare avgränsning.

Platsen idag

